

**Vārkavieši
saņem gada
balvas**

5. lappusē

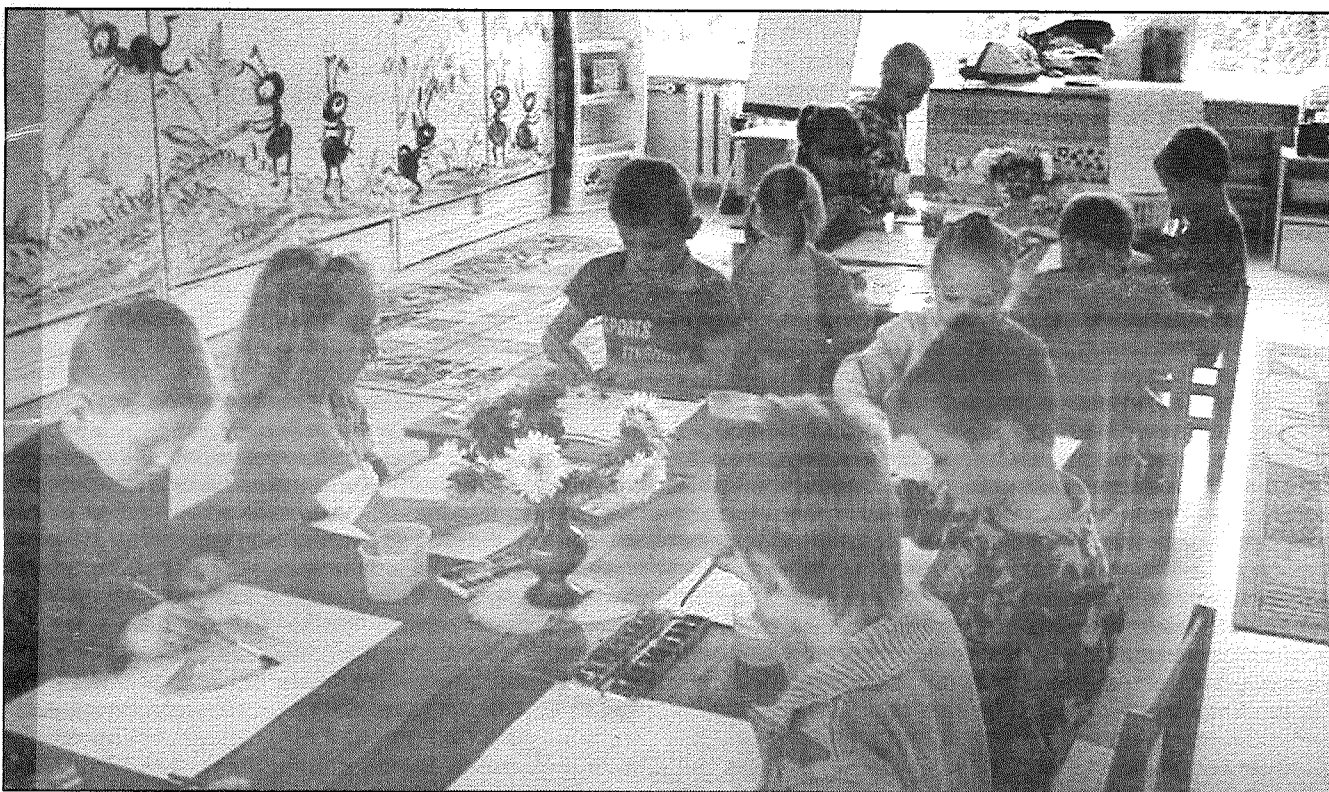
**Palīdzēsim
dzīvniekiem**

7. lappusē

**Kad iet uz
frizētavu**

11., 12. lappusē

Piedalās sešgadīgo bērnu mācību programmas ieviešanas aprobācijā

● Rit kārtējās mācību nodarbības Līvānu pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķi» grupā «Skudriņas».

Līvānu novada pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķi» 8. grupu «Skudriņas» pagājušajā nedēļā apmeklēja Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības satura centra (VISC) speciālisti, kas strādā ar pilotprojektu «Sešgadīgo izglītojamo mācību programmas ieviešanas aprobācija». Līvānu bērnu audzinātāju mazākumtautības grupiņa «Skudriņas» ir iesaistījusies šajā projektā, kas, skaidrojot «Novadnieka» lasītājiem saprotamā valodā, nozīmē, ka grupiņas bērni izmēģina jaunu apmācības programmu. Tā saistīta arī ar ieceri skolas gaitas uzsākt no sešu gadu vecuma, par ko stingri iestājās iepriekšējā izglītības un zinātnes ministrie Tatjana Koķe. Šis mērķis arī pašlaik nav nolikts malā kā nerealizējams, vienīgi pārejai uz skolā iešanu no sešu gadu vecuma atvēlēts garāks laika periods.

Latvijā šī mācību gada sākumā vairākas mācību iestādes, to skaitā arī «Rūķi» Līvānos, iesaistījās pilotprojektā «Sešgadīgo izglītojamo mācību programmas ieviešanas aprobācija». Latgalē šādā pilotprojektā piedalās arī pa vienai izglītības iestādei no Rēzeknes un Krāslavas.

Pirmsskolas izglītības iestādes vadītā-

ja Aija Grugule pastāstīja, ka atbilstoši apmācīti skolotāji, kas ar grupiņu strādā. Nedēļu ilgi kursi pedagogiem notikuši augustā, atkārtotas mācības tiek organizētas ik pēc diviem mēnešiem. Apmācības notikušas arī mūzikas un sporta skolotājiem, kas strādā šo bērnu grupā, kuru apmeklē 17 sešgadnieki un trīs piecgadnieki. Projektā par sešgadīgo apmācības programmas aprobāciju darbojas skolotājas Svetlana Kivleniece, Natālija Vinogradova, skolotāja palīdzēja Zoja Petrova, mūzikas skolotāja Pārsla Pabērza, sporta skolotājs Vjačeslavs Grigorjevs. To, ka programmas aprobācija notiek tieši mazākumtautības grupā, izvēlējušies projekta realizētāji.

Uz jautājumu, kā darbošanos projektā uzņēma mammas un tēti, Aija Grugule stāstīja, ka pēc pieteikšanās projektam notikušas individuālas sarunas ar katru bērna vecākiem latviešu grupiņā, par ko bija domāts, ka tā iesaistīsies projektā. Nevar teikt, ka tas būtu uzņemts ar lielu entuziasmu, bet nebija arī kategorisku noliedzēju, kopējā nostāja bija tāda, ka vajadzētu pamēģināt, sacīja iestādes vadītāja. Pēc tam saruna notikusi ar mazākumtautības grupiņas audzēkņu

vecākiem. Arī viņi nav cēlušies iebildumus. Bet, reāli vērtējot, mēs bērnus gatavojam skolai neatkarīgi no dalības šādā pilotprojektā, teica Aija Grugule. Viņa uzsvēra, ka par rezultātiem varēs spriest mācību gada beigās, bet neapšaubāmi ieguvums ir tas, ka bērnu audzinātāji saņem tādus mācību līdzekļus, ko paši varbūt nevarētu atļauties iegādāties.

VISC darba grupas pārstāvji, sekojot projekta norisei, regulāri ierodas pirmsskolas izglītības iestādē «Rūķi». Iepriekšējās reizēs viņi tikās ar vecākiem, iepazīnās ar mācību vidi. Šoreiz piedalījās nodarbībās, kuru ietvaros uzmanība tika veltīta rakstīt un lasīt prasmi apgūšanai, kā arī ieteicamo metodisko līdzekļu pielietošanai mācību procesā. Pēc nodarbībām kopā ar pedagogiem un iestādes vadību veikta sīka analīze. Ar VISC darba grupu tiek uzturēti arī elektroniski sakari, regulāri sniedzot ziņas par bērnu attīstības līmeni, ieviesta dienasgrāmata, kurā katru dienu tiek ierakstīts padarītais, vērojumi par mācīšanos. Tas viss saskaņots ar vecākiem, ko viņi apliecinājuši ar saviem parakstiem.

L.Rancāne

UZMANĪBU!**Turpinās preses
abonēšana****2011. gadam.**

ZIŅAS

Aicina iesniegt jaunrades darbus dzejnieci Naaizmērstulei veltītajā konkursā

Turpinās pirms sešiem gadiem aizsāktā tradīcija, kad novadnieces, dzejnieces Naaizmērstules 115. dzimšanas dienai par godu tika rīkots pirmais skolēnu jaunrades darbu konkurss, ko izsludināja Aglonas vidusskola.

Kā informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, arī šogad Aglonas vidusskola aicina skolēnus iesniegt jaunrades darbus Latgales lauku skolu jaunatnes konkursam. Darbus var iesniegt līdz 4. februārim (pasta zīmogs vai e-pasts aglonasvsk@pvg.edu.lv).

Konkurss mērķis ir ieraudzīt skolēnu domu un pārdzīvojumu atklāsmi jaunrades darbos, kā arī mudināt skolēnus ikdienā saskatīt skaisto un savdabīgo, sekmēt piederības apzināšanos Latvijai — vērojot, analizējot, izvērtējot tendences sabiedrībā.

Konkurss noslēgums paredzēts 17. martā Aglonas vidusskolā.

Gatavojas 1991. gada barikāžu 20. gadadienai

Šogad janvārī aprit 20 gadi kopš barikāžu laika Latvijā. Šajā sakarībā paredzēti daudzi pasākumi. Skolu jaunatne piedalās Valsts izglītības satura centra (VISC) skolēnu patriotiskās audzināšanas projektā «Tik tev Latvijas, cik tavā sirdī iekšā», kuras laikā bija jāgatavo materiāli par 1991. gada barikāžu dalībniekiem un līdz 10. janvārim jāiesniedz VISC. Kā informēja šī projekta koordinatore Preiļu novadā, bērnu un jauniešu centra direktore Aija Caune, atbilstoši projekta nolikumam no katra novada jāiesniedz viens kopējs vēstījums — veltījums 1991. gada barikāžu dalībniekiem. No Preiļu novada iesniegts Preiļu 1. pamatskolas jauno novadpētnieku sagatavotais darbs, kas tapis sadarbībā ar Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeju. 18. janvārī Preiļu 1. pamatskolā projekta «Tik tev Latvijas, cik tavā sirdī iekšā» ietvaros notiks svinīgs sarīkojums «Sirds barikādes», kurā paredzēta tikšanās ar 1991. gada barikāžu dalībniekiem, 1991. gada barikāžu dalībnieka piemiņas zīmes pasniegšana novada iedzīvotājiem. Svecītes, lāpas, ugunskurs, tēja, patriotiskas dziesmas un atmiņu stāsti palīdzēs iegūt priekšstatu par tālajiem notikumiem. Uz šo pasākumu uzaicinātas visas novada skolas, tikšanās ar Preiļu 1. pamatskolas un bērnu un jauniešu centra atbalstu rīko Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs. Atmiņu ugunskurs iedegsies arī Salas pamatskolā. 20. janvārī tematisks sarīkojums — barikāžu dalībnieku tikšanās «Dzīvesstāstu kolekcijā» notiks Aizkalnes pagasta pārvaldes zālē. Šis pasākums iekļauts Preiļu novada kultūras aktivitāšu plānā.

Projektā «Tik tev Latvijas, cik tavā sirdī iekšā» piedalās arī Līvānu novads. Kā pastāstīja novada izglītības pārvaldes vadītāja Aija Usāne, koordinators loma uzticēta Līvānu bērnu un jauniešu centram, kur iesniegti daudzi skolēnu sagatavotie darbi par barikāžu laiku. Uz Rīgu, uz VISC nosūtīts Jaunsilvas pamatskolas sagatavotais darbs. Līvānu novada 20. janvārī Turku saietā namā un Līvānu kultūras centrā.

Projektā «Tik tev Latvijas, cik tavā sirdī iekšā» noslēguma pasākums notiks 20. janvārī Latvijas Kara muzejā Rīgā. Uz to aicināti divi skolēni, pedagogs un barikāžu dalībnieks no katra novada, kas piedalās projektā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Ministrs kritizē Rēzeknes domi par brīvdienu pareiztīgo Ziemassvētkos

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Raimonds Vējonis vērtējis kritiku Rēzeknes domei, kas šogad pirmo reizi pēc iedzīvotāju lūguma un sarunām ar mācītājiem izšķiries pieņemt lēmumu par brīvdienu izsludināšanu pašvaldības iestādēs, lai svinētu pareiztīgo Ziemassvētkus. «Šādā prakse nav atbalstāma, un tas nav normāli, ka pašvaldība šo jautājumu risina šādā veidā, jo svētku dienas valstī nosaka «Likums Par svētku un atceres dienām», kurā pareiztīgo un vecticībnieku Ziemassvētki nav noteikti par oficiālo brīvdienu,» aģentūrai BNS komentēja ministrs. Tomēr nekādi soļi no viņa puses pret Rēzeknes pašvaldību nesekos. Vējonis uzsvēra, ka Rēzeknes domes izsludinātā brīvdienu pašvaldību iestādēm noteikti būs jāatstrādā.

Pašvaldībām grib likt centralizēt iepirkumus

Nākotnē pašvaldībām varētu noteikt pienākumu plānot iepirkumu politiku un izvērtēt, ko iepirkt centralizēti un ko pašvaldību iestādes varētu iepirkt pašas, ņemot vērā gan iepirkumu apjomus un sarežģītību, gan speciālistu pieejamību, paredz vakar, 10. janvārī, Ministru kabineta komitejā izskatītais informatīvais ziņojums par pašvaldību publisko iepirkumu centralizācijas vadlīnijām. Ziņojumam pievienotais valdības protokollēmuma projekts paredz uzdot Finanšu ministrijai līdz šī gada 1. aprīlim sagatavot grozījumus Publisko iepirkumu likumā, lai noteiktu vietējo pašvaldību pienākumu plānot un organizēt centralizētus iepirkumus pašvaldību iestāžu vajadzībām. Līdz tam valdība plāno aicināt pašvaldības un pašvaldību iestādes izmantot Finanšu ministrijas izstrādātās Pašvaldību publisko iepirkumu centralizācijas vadlīnijas, kas būs pieejamas Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā. Vadlīnijas ir ieteikumi centralizēta iepirkuma organizēšanai, iepirkumu komisiju darbībai, kā arī norādes par iepirkumu līgumu vai vispārīgo vienošanos noslēgšanu un izpildes kontroli. Vadlīnijas paredzētas gan kā palīglikumvieta vietējām pašvaldībām, lai veicinātu pašvaldību un pašvaldību iestāžu vienveidīgu iepirkumu centralizāciju, gan arī kā ieteikumi citiem pasūtītājiem centralizēto iepirkumu veikšanai. Prasību centralizēt pašvaldību iepirkumus paredz vienošanās ar starptautiskajiem aizdevējiem – Eiropas Komisiju, norādīts MK pirmā izskatītajā informatīvajā ziņojumā.

VID nomā telpas no firmas, kas saistīta ar Vaškeviča znotu

Valsts ieņēmumu dienests (VID) nomā telpas no firmas, kuras valdē ir Vladimira Vaškeviča meitas Olga un Mindaugas Mirskis, svētdien pavēstīja TV3 raidījums «Nekā personīga». VID nomā telpas no SIA «Spēks R» un šeit iekārtojās pirms četriem gadiem, kad Tautas partijas Finanšu ministrs Oskars Spurdziņš, VID ģenerāldirektors Dzintars Jakāns un Galvenās muitas pārvaldes priekšnieks Andis Drulle oficiāli atklāja struktūras iekārtošanos šai jaunajā biznesa centrā. Uzņēmēju prasītā noma maksā VID – 13 Ls par kvadrātmetru. Gadā valsts firmai «Spēks R» atdeva turpat pusmiljonu. Kā norāda raidījums, ēka uzcelta par 4,5 miljoniem latu un «Spēks R» šo darījumu izcīnījis konkursā, jo valsts īpašumos, kurus tobrīd pārvaldīja Tautas partijas biedrs Māris Kaijaks, mūļai piemērotas telpas nav atrastas. Finanšu ministrs Andris Vilks sola izvērtēt līgumu ar firmu «Spēks R», un iespējas līgumu lauzt.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdēvējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekšī, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (zurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latvijas drukā» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

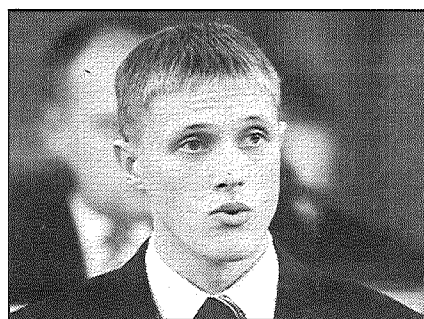
Ir cilvēki, kam mulķība ierakstīta zvaigznēs: viņi dara mulķību ne tikai pēc pašu vēlēšanās, bet arī likteņa mudināti.

A. Larošjūka

VIEDOKLIS

Jaunais deputāts pārstiegtis par Saeimā notiekošo

Parlamentam vajadzētu būt demokrātisku diskusiju vietai, bet mūsu Saeima darbojas kā balsošanas mašīna, tā intervijā laikrakstam «Latvijas Avīze» saka gados jaunais deputāts Jānis Dombrova (attēlā) («Visu Latvijai»/TB/LNNK).

Lēmumus pieņem aizkulisēs

Viņš atzīst, ka ir ļoti nepatīkami pārstiegtis par Saeimā pieredzēto: «Daudzi deputāti pat neseko līdz darba kārtībai, neiedziļinās apspriesto jautājumu saturā, bet balso, izpildot frakcijas vadītāja komandas, tas ir, – skatās, kādas krāsas kartīti tas pacēlis. No Saeimas tribīnes parasti runā iestudētus tekstus, debatēm gatavo «teatralizētus uzvedumus». Patiesās sarunas un lemsana notiek aizkulisēs.»

Dzimstība radišot slogu budžetam

Laikrakstam viņš pastāsta par Saeimas pirmajā sēdē dzirdēto divu «Vienotības» deputātu sarunu par dzimstību Latvijā. «Vārdus nesaukšu, viens no deputātiem tagad ir ministrs. Kāds

politīķis sūrojās, ka latvieši izmirst un vajadzētu uzlabot demogrāfiju. Uz to otrs atbildēja: jā, bet ne tuvākajos gados, jo tas tikai radīs lielāku slogu budžetam. Pēc pieciem gadiem, kad krīze būs beigusies, tad arī veicināsim dzimstību, bet pagaidām to nevajag», stāsta Dombrova.

Deputāti nesaprot, par ko balso

Viņu pārsteidz, ka daudzi deputāti pat nesaprotot, par ko balso, kā piemēru minot Imantu Lieģi (V), kurš par samazinātās PVN likmes saglabāšanu latviešu oriģinālliteratūrai nobalsoja tā, kā rādīja frakcijas vadītājs. «Es viņam prasīju: «Kāpēc jūs tā nobalsojāt?» «Par ko īsti bija balsojums?» viņš man vaicāja pretim.

Sagatavots jauns Personu apliecināšu dokumentu likums

30. decembrī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts Iekšlietu ministrijas sagatavotais Personu apliecināšu dokumentu likuma projekts.

Saskaņā ar 2010. gadā Ministru kabineta apstiprināto Elektronisko identifikācijas karšu koncepciju, pašreiz spēkā esošais Personu apliecināšu dokumentu likums ir papildināts ar normām, kas attiecināmas uz elektroniskajām identifikācijas kartēm – to izsniegšanu un lietošanu. Likumprojektā noteikts, ka Latvijā tiks izsniegtas sešu veidu identifikācijas kartes jeb personas apliecības: pilsoņa personas apliecība, Eiropas Savienības (ES) dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsoņa personas aplie-

cība, ES pastāvīgā iedzīvotāja personas apliecība, trešās valsts pilsoņa personas apliecība, nepilsoņa personas apliecība un nerezidenta personas apliecība.

Likumprojektā noteikts, ka ES dalībvalstu iedzīvotāju un trešo valstu pilsoņu personas apliecības ir vienlaikus arī uzturēšanās atļaujas, tādējādi vairs nebūs nepieciešamas attiecīgi speciālās ielīmes pasēs vai A5 formāta reģistrācijas apliecības, kā tas ir šobrīd.

Tāpat kā līdz šim Latvijas pilsoņiem un nepilsoņiem, sasniedzot 15 gadu vecumu, būs obligāti jāsaņem personu apliecināšu dokuments, taču turpmāk katrs pats varēs izvēlēties, kādu dokumentu saņemt – identifikācijas karti, pasi vai abus šos dokumentus. Tas pats attieksies uz gadījumiem, kad personai būs beidzies iepriekšējā dokumenta

Kā kuriozu šādam balsošanas veidam viņš min balsojumu par Andra Šķēles piedāvājumu saglabāt esošo nosaukumu kādam likumprojektam, turpretim Saeimas Juridiskais birojs piedāvāja garu un sarežģītu nosaukumu. Šķēle ierosināja par to nobalsot. Tā kā tas bijis negaidīts balsojums, kartītes rādītājiem samīšējās: vispirms cēla vienu kartīti, tad otru... Beigu beigās «Vienotības» un ZZS deputāti saspaidīja kurš nu kuro pogu un balsojums bija galīgi izgāzies.

Koalicijas deputāti atjēdzās, ka nobal-sojuši «nepareizi». Zālē sākās haoss, deputāti skraida, sabļautās savā starpā: «Ārprāts, kā tas gadījās?»

Tad koalīcijas partijas iesniedza desmit deputātu pieprasījumu, lai vēlreiz balsotu par šo priekšlikumu, jo zālē it kā neesot bijuši visi deputāti. Protams, zālē bija visi, bet kartīšu cēlāji nebija spējuši parādīt isto kartīti. Pārbalsojot kartītes tika tā īpaši izteiksmīgi plivinā-tas gaisā, un nu balsojumā viss bija kārtībā, visa koalīcija bija nobalsojusi vienādi, stāsta jaunais Saeimas de-putāts.

Viņš arī atklāj, ka piemēram, Sa-eimas Budžeta komisijā lēmumi tiek pieņemti pēc principa opozīcijas priekš-likumus automātiski noraidīt.

derīguma termiņš vai tā vēlēties saņemt jaunu dokumentu cita iemesla dēļ – persona varēs izvēlēties personas apliecību, pasi vai abus dokumentus. Personai varēs vienlaicīgi būt viena derīga pase un viena derīga personas apliecība.

Projektā saglabātas pašlaik likumā esošās normas, kas nosaka personu apliecināšu dokumenta vai pagaidu do-kumenta turētāja pienākumus, doku-mentu nodošanas un izņemšanas kārtību, kā arī gadījumus, kad minētie dokumenti kļūst lietošanai nederīgi.

Attiecībā uz pašiem projektā saglabā-tas līdzšinējās normas.

Likumprojekts vēl jāsaņemo ar Valsts kanceleju un citām institūcijām, bet spēkā tas varētu stāties 2011. gada pir-majā pusē – pēc apstiprināšanas Mini-stru kabinetā un Saeimā.

Piedāvā plānošanas reģionus likvidēt līdz nākamā gada beigām

Pašlaik Latvijā ir pieci plānošanas reģioni – Kurzemes, Latgales, Rīgas, Vidzemes un Zemgales. Kopumā plānošanas reģionu darbība un kompetence ir noteikta 182 normatīvajos aktos. Būtiskākā plānošanas reģionu kompetence ir noteikta Reģionālās attīstības likumā, Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā un Teritorijas plānošanas likumā.

Plānošanas reģioni īsteno likumos noteikto kompetenci reģionālā līmeņa attīstības plānošanā un koordinācijā, vietējo pašvaldību teri-torijas plānojumu tiesiskuma uzraudzībā, sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīkla reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos organizēšanā un pārziņāšanā, kā arī citās jomās.

28. decembrī Ministru kabineta sēdē tika akceptēts vides ministra Raimonda Vējoņa vadītās darba grupas par plānošanas reģionu likvidācijas nodrošināšanu sagatavotais informatīvais ziņojums «Par plānošanas reģionu likvidāciju un to funkciju sadali starp novadu paš-

valdībām un attiecīgajām valsts pārvaldes iestādēm» un tam pievieno-tais protokollēmums.

Šajā informatīvajā ziņojumā ar prezidenta 2010. gada 23. novembra rīkojumu nr. 420 «Par darba grupu plānošanas reģionu likvidēšanas nodrošināšanai» izveidotā darba grupa, identificējot un analizējot problēmjaucētājus par plānošanas reģionu likvidāciju un to funkciju sadali starp novadu pašvaldībām un attiecīgajām valsts pārvaldes iestādēm, jāvēl plānošanas reģionus likvidēt līdz 2012. gada 1. janvārim.

Savukārt, lai nodrošinātu plānošanas reģionu darba pēctecību, plānots, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) līdz 2011. gada 1. maijam iesniegs Ministru kabinetā priekš-likumus par plānošanas reģionu funkciju, mantas, finanšu līdzekļu, tiesību un saistību nodošanu – VARAM; citām valsts tiešās pārvaldes iestādēm vai pašvaldībām; otrā līmeņa pašvaldībām.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Sniega krava uz jumtiem kļūst bīstama

● Preiļu Valsts ģimnāzijas slīpā jumta kore no sniega smaguma ielūza jau 31. decembrī. Speciālisti secinājuši, ka nepietiekami drošo konstrukciju dēļ tas būtu noticis agrāk vai vēlāk. Tāpēc tagad atbildīgajiem speciālistiem nāksies domāt, kā jumtu atjaunot, lai tas būtu izturīgāks. Foto: A.Šņepsts

Snieg, kūst, atkal snieg. Kamēr sarautās elektrolinijas tiek atjaunotas, kamēr tiek tīrīti ceļi, novārtā atstāti ēku jumti. Uz tiem krājas debesu dāvana — sniegs —, kas nule jau draud ielauzt daudzu ēku spāres, griestu segumus un ēku neprofesionālas siltināšanas dēļ kūstot pamazām sūcas telpās iekšā. Kūstot nokarājas pāri jumtu malām, veido draudošus blāķus un kopā ar lāstekām var nošļukt uz cilvēku galvām, radot nopietnas traumas.

Šajā sakarā «Novadnieks» lūkoja, kā ar situāciju tiek galā Preiļos.

Ģimnāziju glāba dubultjumts

Pagājušajā nedēļā pa visu Latviju izskanējusi satraucošā vēsts, ka Preiļu Valsts ģimnāzijai no sniega smaguma iebrucis jumts, patiesībā izrādījies nedaudz pārspilēta. Notikušais laimīgā kārtā nav tik traģisks, kā ziņu televīzijas kanāli un interneta ziņu portāli. Patiesos apstākļus komentē ģimnāzijas direktore **Ligita Pauņiņa**.

«Jā, ģimnāzijas vecā korpusa divslīpu jumts ir bojāts, tas ielūzis, taču audzēkņu drošību notikušais neapdraud un mācību process pēc brīvdienām uzsāks. Situāciju glāba tas, ka ēkai ir otrs, plakans jumts, kas veidots no dzelzsbetona konstrukcijām un ir pietiekami drošs,» stāsta direktore.

Jumts nav izturējis sniega smagumu jau 31. decembrī, kad kore pa vidu ielūzusi. Konstatēts, ka divslīpu jumts savulaik, 1996. gadā, kad ēku vēl izmantoja Preiļu arodvidusskola, pāri plakanažam jumtam būvēts no ļoti vieglām konstrukcijām. Pat sijas nav vienkāršas, bet ar savienojumiem, kas šīs ziemas apstākļos neizturēja smagumu.

Pēc notikušā ģimnāzija ieradās novada domes pārstāvju komisija, būvvaldes speciālisti, celtnieki un pašvaldības arhitekts, skaidro direktore. Viņi izvērtēja apstākļus un secināja, ka mācību process skolā netiks traucēts. No

2. janvāra pie darba ķērušies SIA «Preiļu celtnieks» darbinieki, kuri bojātās konstrukcijas novāc. Vēlāk tiks demontētas visas ielūzušā jumta daļas. Savukārt būvvaldes speciālisti ar arhitektu izsver, kā rīkoties tālāk, jo apakšā esošais plakans jumts, kūstot sniegam, var sākt tecēt.

«Uzsākot jauno mācību ciklu, visi ģimnāzijas audzēkņi tika informēti par notikušo. Drošības nolūkos esam slēguši galvenās ieejas durvis, audzēkņi un pedagogi telpās iekļūst pa sānu durvīm,» mierina Ligita Pauņiņa.

Domes un sporta skolas darbinieki meklē spaiņus un bļodas

Preiļu novada domes ēkas otrā stāva gaiteni izvietotas pļodas un spaiņi. Pa izņemtajām griestu plāksnēm traukos pil kūstošā sniega ūdens. Arī sanāksmju zālē cauri griestiem sūcas ūdens un uz grīdas veidojas pelķes.

Novada domes priekšsēdētājs **Aldis Adamovičs** saka, līdzīga situācija bijusi arī pērn, tāpēc noteikti vajadzēšot domāt, kā veikt uzlabojumus, sakārtot notekas un siltināt bēniņus. Par nepareizi veiktu siltināšanu liecina milzīgās lāstekas, kas nepārtraukti veidojas pie ēkas jumta.

Līdzīgi ir arī Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolā, kur griesti un sienas jau samirkušī no kūstošā sniega. Telpas bojājas, un

jāņem vērā, ka līdz pavasarim, kad sniegs izzudīs, vēl tālu. Tāpēc pašlaik pirmais un galvenais uzdevums ir pēc iespējas ātrāk atbrīvot jumtus no biežās sasnigušās un vēja saputinātās segas.

Strādā paši un piesaista papildspēkus

SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētājs **Jānis Mūrnieks** teic, ka situācija ir pietiekami nopietna, lai negaidītu palīdzību no malas, bet arī iedzīvotājus mudinātu parūpēties par jumtu atbrīvošanu no sniega kārtas. «Pats biju uz jumta Liepu ielā 7, ticīet vai ne, bet vietumis sniega biežums sasniedz jau metru. Tas rada milzīgu smagumu, tāpēc nekavējoties jārikojas,» saka J. Mūrnieks. Viņš informē, ka darbā iesaistīti visi uzņēmuma rīcībā esošie spēki un tehnikas vienības. Tos jumtus, kas klāti ar šiferi un pa kuriem staigāt nedrīkst, tira ar autopacelāju palīdzību, divi no tiem ir uzņēmuma, bet vēl kāds piesaistīts no privātas firmas. No sniega tiek atbrīvoti novada domes, sporta skolas, bērnudārza un citu pašvaldības ēku jumti.

Pagājušajā nedēļā sniegu no jumtiem tīrīja četras strādnieku brigādes, kas izveidotas no SIA «Preiļu saimnieks» ūdensapgādes, siltumapgādes nodaļas un galdniecības ceha darbiniekiem. Taču šo spēku ir par maz, uzskata uzņēmuma vadītājs, jo sešdesmit dzīvokļu mājas jumtu piecu cilvēku brigāde, ļoti citīgi strādājot, var notīrīt dienas laikā. Šādu māju, kas gaida palīdzību, Preiļos ir ap 60. Tāpēc J. Mūrnieks aicina pietiekami palīgos uzņēmējus, kas šajā gadījumā varētu arī nopelnīt. Tā sauktos simtlatniekus nodarbināt jumtu tīrīšanā neļauj likums, bezdarbnieki vāc sniegu no ietvēm un pagalmiem.

● SIA «Preiļu saimnieks» bīstamāko jumtu atbrīvošanai no sniega un lāstekām izmanto ne tikai savu tehniku, bet arī autopacelājus no privātām firmām. Četras izveidotās strādnieku brigādes strādāja arī sestdien un svētdien.

● Preiļu novada domes ēka nenosiltināto bēniņu un sliktās siltumizolācijas dēļ jau piedzīvojusi pirmos šī gada plūdus. Otrā stāva gaitenos un sanāksmju zālē zem ūdens straumēm izvietoti spaiņi un bļodas, kas ik pēc laiciņa jānomaina. Foto: L.Kirillova

«Ja neko nedarīsim tagad, kad nāks pavasaris un sniegs uz jumtiem kusīs strauji, ēkās sāksies tādi plūdi, ka bail iedomāties,» uzsver Jānis Mūrnieks un mu-

dina par savām mājām un saimniecības ēkām parūpēties arī privātpašniekiem.

L.Kirillova

Pie svētku egles tikās audžuģimenes

A izvadītā gada nogalē Līvānu novada kultūras centrā norisinājās sirsnīgs sarīkojums audžuģimenēm «Eņģeļu tikšanās», ko organizēja Līvānu novada sociālais dienests sadarbībā ar Līvānu bērnu un jauniešu centru. Kā informēja centra jaunatnes lietu speciāliste Inga Zvaigzne-Sņikere, uz sarīkojumu tika aicinātas visas 11 audžuģimenes, kurās pieņemti Līvānu novada bērni. Lielākoties šīs ģimenes dzīvo Latgales reģionā, bet viena pat Liepājā. Un šī no tiesas bija eņģeļu satikšanās, jo no ģimenēm, kas pieņēmušas savā paspārnē audžubērņus, staroja īsts eņģeļu gaišums un sirds siltums. Šāda veida pasākums, kurā tikās audžuģimenes, bija organizēts pirmo reizi.

Lielu paldies un vislabākos vēlējumus ģimenēm teica Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods un citi viesi. Ciemiņus iepriecināja vokālais ansamblis «Spurgaliņas» un tā solisti, mazie ģipari no tautas deju kolek-

tīva «Taurenītis», mūsdienu deju kolektīvs «22 kvartāls» un mazā, talantīgā vēderdejojāja Aleksandra Dmitrijeva. Koncerta izskaņā pavisam negaidīti gan bērnus, gan pieaugušos pārsteidza ķekātnieki no folkloras kopas «Ceiru-leits», aicinot visus klātesošos dejās un rotaļās, «tirgojoties ar dažādām precēm» un dažādi citādi padarot šos svētkus lustīgus.

Ģimenēm tika sarūpētas arī bagātīgas dāvanas, kuras, kā jau pieklājās, varēja saņemt, pie egles skaitot dzejoļus vai dziedot dziesmas. Noslēgumā visi viesi cienājās ar tēju un svētku kļiņģeri, pirāgiem un mājās sietu sieru, piparkūkām un mandarīniem. Savukārt radošajās darbnīcās gan bērni, gan vecāki varēja paši izgatavot skaistus eņģeļus un ziedu saktas.

Līvānu novada sociālais dienests, kā arī bērnu un jauniešu centrs lielu paldies teica pasākuma atbalstītājiem Jānim Pūgam, Venediktai Ručevskai, Rožupes dienas centra darbinie-

● Audžuģimeņu sarīkojuma «Eņģeļu tikšanās» ciemiņu kopīgais foto.

cēm, uzņēmumiem «Paula 3», «Maxima Latvija», «Adugs», «Mi-

nox», «Sencis» un Līvānu novada

ģimējiem jauniešiem, kas rūpējās par sarīkojuma veiksmīgu norisi.

LĪVĀNU NOVADA DOMES SĒDĒ

Kārtējā Līvānu novada domes sēdē izskatīti daudzi jautājumi, par kuriem pieņemti attiecīgi lēmumi.

Lēma par līdzekļu piešķiršanu

Sakarā ar Līvānu novada domes izpilddirektora Ulda Skreivera ierosinājumu par papildus finansējuma 9596 latu apmērā piešķiršanu apkures izdevumu segšanai, jo Līvānu novada pašvaldībai piederošo ēku apkures izdevumi 2010. gadā bija lielāki nekā domes 2010. gada pamatbudžeta plānotie, un, ņemot vērā, ka Līvānu 1. vidusskolas apkures izdevumi bija par 780 latiem mazāki, bet Līvānu mākslas skolas apkures izdevumi bija par 2664 latiem mazāki nekā budžeta plānotie, dome pieņēma attiecīgu lēmumu. Nolemts samazināt finansējumu Līvānu 1. vidusskolai par 780 latiem un Līvānu mākslas skolai par 2664 latiem apkures izdevumu samaksai. Savukārt līdzekļi 13 040 latu apmērā piešķirti Līvānu novada pašvaldībai piederošo ēku apkures izdevumiem: domes pārvaldei — 776 lati, kultūras centram — 3862 lati, pirmsskolas izglītības iestādei «Rūķīši» — 3576 lati, Līvānu sporta nodaļai — 364 lati, novada vakara (maiņu) vidusskolai — 2165 lati, 2. vidusskolai — 1680 lati, J.Graubiņa Līvānu mūzikas skolai — 617 lati. Izdevumi 9596 latu apmērā tiks segti no novada domes 2010. gada pamatbudžeta «Izdevumi neparedzētiem gadījumiem» plānotajiem līdzekļiem, bet pārējie — no samazinājuma 1. vidusskolai un mākslas skolai.

Līdzekļi 2552 latu apmērā piešķirti arī Rožupes pagasta komunālajai saimniecībai izdevumu segšanai sakarā ar objektu ierakstīšanu Zemesgrāmatā (645 lati) un dolomīta drupināšanu (1907 lati). Nauda piešķirta no Līvānu novada domes 2010. gada pamatbudžeta sadaļā «Uzdevumi neparedzētiem gadījumiem» plānotajiem līdzekļiem. No šīs pašas sadaļas 1200 lati piešķirti Līvānu bērnu un jaunatnes sporta skolas uzturēšanas izdevumu apmaksai 2010. gadā, jo ieņēmumi no vecāku dalības maksām nav iekasēti plānotajā apmērā. Apspriežot jautājumu par papildus finansējuma piešķiršanu bērnu un jaunatnes sporta skolai, deputāti vienoties uzaicināt skolas direktori Sandru Smilškalni, lai lūgtu skaidrojumu par iemesliem, kas neļauj plānotajā apmērā saņemt vecāku dalības maksu.

2000 lati domes sēdē piešķirti Līvānu 1. vidusskolai sakarā ar neparedzētiem izde-

vumiem inventāra, projektora un biroja preču iegādē Laimiņas skolai.

Izskatot Līvānu novada centrālās bibliotēkas direktores Intas Vērdiņas iesniegumu par papildus finansējuma piešķiršanu 336 latu apmērā Rita bibliotēkai un 219 latu apmērā Madaliņas bibliotēkai sakarā ar to, ka SIA «Lattelecom» pārrēķinu par 2010. gadā sniegtajiem interneta pakalpojumiem nav iesniedzis, līdz ar to izdevumi par interneta pakalpojumiem ir lielāki nekā paredzētais finansējums bibliotēku budžetā, nolemts piešķirt nepieciešamos līdzekļus.

Apstiprināja maksas pakalpojumus

Sakarā ar ūdens skaitītāju uzstādīšanu un saskaņā ar Sutru pagasta valdes ierosinājumu, kā arī pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumu «Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu» un likumiem «Par dzīvojamu telpu īri», «Par pašvaldībām», noteikta samaksa par aukstā ūdens apgādi un kanalizācijas izmantošanu daudzstāvu dzīvojamajās mājās. Par viena kubikmetra aukstā ūdens piegādi Sutru pagasta iedzīvotājiem būs jāmaksā 0,44 lati un PVN, par vienu kubikmetru kanalizācijas notekūdeņiem — 0,35 lati un PVN. Par ūdens piegādi saimniecības ēkās, viendzīvokļa dzīvojamajās mājās un Sutru pamatskolas skolotāju dzīvojamajā mājā — par vienu kubikmetru aukstā ūdens — 0,44 lati un PVN. Lēmumā noteikts, ka samaksa piemērojama ar ūdensskaitītāja rādījuma fiksēšanu un noslēdzot atbilstošu līgumu. Par uzstādītajiem ūdensskaitītājiem iegādes un uzstādīšanas pakmaksa jāveic līdz 2011. gada 30. decembrim.

Labākie sportisti saņems naudas balvas

Saskaņā ar Līvānu novada 2005. gada 29. septembra saistošajiem noteikumiem «Noteikumi par naudas balvu piešķiršanu Līvānu novada sportistiem» domes deputāti nolēma piešķirt naudas balvas labākajiem novada sportistiem. Par piedalīšanos Latvijas pieaugušo izlases sastāvā Olimpiskajās spēlēs, pasaules un Eiropas čempionātos un par izcīnīto trešo vietu pasaules kīkboksa čempionātā naudas balva paredzēta Kristapam Bulmeistaram. Par pie-

dališanos Latvijas pieaugušo izlases sastāvā Olimpiskajās spēlēs, pasaules un Eiropas čempionātos un par iegūtajām pirmajām vietām naudas balvas saņems Gunārs Jānis Mikulis, Leontīne Vitola. Naudas balvas paredzētas sportistiem Kārlim Malceniekam, Vjačeslavam Grigorjevam, Jānim Barkānam, Kristapam Māsānam, Kitijai Valterei, Jeļenai Mironovai, Alīnai Caunei, Artai Brūverei, Kristīnai Lipīnai, Otto Kovči, Armandam Dalakam, Zigmundam Rudzītīm, Jānim Jānušanam, Artūram Zalānam, Dmitrijam Ivanovam, Kristapam Kudiņam, Danielam Skrūzmanim, Inītai Slesarevai, Andim Vārpsalietim, Artūram Rubenim, Mārietei Vilcānei, Annai Ivbulēi, Vladimiram Poļakovam, Robertam Mālniekam, Ēvaldam Lavrentjevam, Jānim Māsānam, Guntai Jaudzamai, Zandai Spūlei-Vilcānei, Jānim Važņevičam, Arvilam Bušmanim, Vijai Māsānei, Jurim Jansonam, Jānim Klaužam, Jānim Stankevičam, Raimundam Beginskim, sieviešu basketbola komandai (grupā 30+). Naudas balvu lielums noteikts, sākot no 10 latiem līdz 60 latiem (divas balvas) un 80 latiem (viena balva), basketbola komandai — 120 lati. Apbalvojuma lielums atkarīgs no iegūtās vietas un sacensību nozīmīguma. Par sportistu sagatavošanu un izcīnītajām godalgām naudas balvas no 10 līdz 40 latiem piešķirtas arī viņu treneriem: Josifam Kovči, Jānim Pintānam, Vjačeslavam Grigorjevam, Jānim Auzānam. Tāpat naudas balvu saņems Līvānu bērnu un jaunatnes sporta skolas zēnu basketbola nodaļa.

Sportistu apbalvošana paredzēta 14. janvārī, kad notiks ikgadējais novada sportistu sarīkojums. Līdzekļi naudas balvu izmaksām — kopsummā 1355 lati — ieplānoti Līvānu novada domes 2011. gada pamatbudžetā.

Apstiprina amatu vienību sarakstu

Sakarā ar to, ka no 2011. gada 15. janvāra uzsāks darboties Līvānu novada alternatīvās aprūpes pakalpojumu centrs «Rožlejas», novada domes sēdē izskatīts un apstiprināts centra vadītājas Anitas Skrebeles-Stīkānes iesniegums par amatu vienību sarakstu un noteiktajām mēneša darba algām. Sēdē izskatīts un apstiprināts Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skolas amatu vienību saraksts un noteiktās mēneša darba algas no 2011. gada 1. februāra. Atbildīgā persona par lē-

muma izpildi ir reorganizējamās Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas skolas direktors Gunārs Luriņš.

Noslēgs sadarbības līgumu

Izskatot SIA «Preiļu slimnīca» 2010. gada 2. augusta vēstuli ar ierosinājumu noslēgt sadarbības līgumu par datortomogrāfa iegādes izdevumu apmaksu un pašvaldības līdzfinansējumu par 2009., 2010. un 2011. gadu, un, pamatojoties uz to, ka Līvānu novada pašvaldība ir viena no Preiļu rajona padomes tiesību un saistību pārņēmējām un ir pārņēmusi rajona pašvaldībai piederošās SIA «Preiļu slimnīca» 130 495 kapitāla daļas, Līvānu dome nolemj slēgt sadarbības līgumu ar SIA «Preiļu slimnīca» par datortomogrāfa iegādes izdevumu apmaksu. Nolemts sadarbības līgumā iekļaut nosacījumu, ka Līvānu novada domes līdzfinansējums 9409 latu apmērā tiek ieskaitīts SIA «Preiļu slimnīca» kontā kā naudas līdzekļi pamatkapitāla palielināšanai un ir izmantojams datortomogrāfa iegādes finansējumam.

Lemj par deputāta pilnvaru nolikšanu

Izskatot Līvānu novada domes deputātes Maijas Spūles 2010. gada 29. novembra iesniegumu par deputāta pilnvaru izbeigšanu, kā arī ņemot vērā, ka Maija Spūle par Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāju bija ievēlēta 1996. gada 9. janvārī, 1997. gada 14. martā, 2001. gada 16. martā, 2005. gada 18. martā un pamatojoties uz attiecīgo likumdošanu, domes deputāti pieņēma lēmumu ar 2010. gada 30. decembri izbeigt Līvānu novada domes deputātei Maijai Spūlei deputāta pilnvaras. Nolemts Maijai Spūlei, sākot ar 2011. gada 1. janvāri, piešķirt ikmēneša pabalstu divu minimālo mēnešalgu apmērā, kā arī veikt sociālās apdrošināšanas iemaksas valsts pensiju apdrošināšanai kā personai, kura pēc 1990. gada 4. maija bijusi vēlētas pagasta padomes priekšsēdētāja divus saukumus vienā pašvaldībā.

Izskatot Maijas Spūles attiecīgu iesniegumu, ar 2010. gada 30. decembri viņa atbrīvota no Līvānu novada domes Jersikas pagasta valdes locekļa pienākumiem un izslēgta no valdes sastāva.

Nolemts Jersikas pagasta valdes sastāvā iekļaut deputātu Normundu Brukmāni («Jaunais Laiks»).

Ārkārtējā situācija izsludināta 40 Latvijas novados

6. janvārī Ministru kabineta ārkārtas sēdē sakarā ar ilgstošiem elektroapgādes traucējumiem, kas radušies nelabvēlīgo apstākļu dēļ kopš pagājušā gada 24. decembra, pamatojoties uz Nacionālās drošības likumu, izsludināta ārkārtēja situācija 40 Latvijas novados.

Kā informē Ministru kabineta preses sekretārs Aivis Freidenfelds, ārkārtējā situācija izsludināta arī Aglonas, Līvānu, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novadā.

Valdība ņēma vērā ieteikumus

Pirms Ministru kabineta ārkārtas sēdes notikušajā Krīzes vadības padomes sēdē tika uzklusāta informācija no Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, a/s «Latvenergo», «Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra» un citām institūcijām par ilgstošiem elektroapgādes traucējumiem. MK, ievērojot padomes pieņemtus ieteikumus, Ekonomikas, Satiksmes ministrijas

sniegto informāciju un meteoroloģijas centra sniegtās ziņas par laika apstākļiem kopš 2010. gada 24. decembra, (ilgstoša snigšana, bieža sniega sega, ledus un lietus) un turpmākās laika prognozes, kā arī izvērtējot nodarīto kaitējumu un iespējamo turpmāko kaitējumu sabiedrībai, videi un saimnieciskās darbības interesēm, pamatojoties uz Nacionālās drošības likumu, izsludināja ārkārtējo situāciju.

Kokus drīkst cirst ārpus elektrolīniju aizsargjoslām

Ar valdības rīkojumu Ekonomikas ministrijai uzdots nodrošināt ārpus aizsargjoslām esošo koku ciršanu, kuri apdraud elektrisko tīklu gaisvadu līnijas un elektroenerģijas padevi.

Vienlaikus noteikts, ka pirms koku ciršanas jānodrošina elektrisko tīklu gaisvadu līniju apsekošana, bet pirms koku ciršanas darbu uzsākšanas tas jāaskaņo ar Valsts meža dienestu un attiecīgo pašvaldību.

Lai neapdraud satiksmes drošību un cilvēku veselību

Tāpat valdības rīkojums nosaka, ka Satiksmes ministrija nodrošina koku izciršanu, kuri apdraud satiksmes drošību un var nodarīt kaitējumu cilvēku veselībai un zaudējumus īpašumam. Vienlaikus noteikts, ka pirms koku izciršanas jānodrošina autoceļu un dzelzeļu apsekošana, bet pirms darbu uzsākšanas tie jāaskaņo ar Valsts meža dienestu un attiecīgo pašvaldību. Savukārt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai jāinformē pašvaldības par tiesībām organizēt koku izciršanu.

□□□

Būtiskākais ir tas, ka ārkārtējās situācijas izsludināšana ļauj bez meža īpašnieku ziņas izcirst elektrolīnijas un ceļu satiksmes drošību apdraudošos kokus un piesaistīt uzņēmējus šo darbu veikšanai bez iepirkuma konkursa izsludināšanas.

Ministru kabineta rīkojums nosaka, ka ārkārtēja situācija būs spēkā līdz tās atcelšanai.

VĀRKAVAS NOVADĀ

Pasniegtas gada balvas

Vārkavas novada vēsturē pirmoreiz tika pasniegtas Vārkavas novada gada balvas 13 nominācijās. To pasniegšana notika gada nogales ballē svinīgā ceremonijā Rožkalnu kultūras namā. Iecere par šādās balvas pasniegšanu pieder Vārkavas novada kultūras centra vadītājam Ilgai Pokšānei, kura kopā ar savu radošo komandu to sekmīgi īstenoja.

Mēneša garumā novada iedzīvotāji, iemetot anketu balsošanas urnās, kas bija izvietotas gan novada domē, gan pagastu pārvaldēs, gan bibliotēkās, kā arī izmantojot internetu, varēja nobalsot par cilvēkiem vai notikumiem, kas atbilda 13 nominācijām. Tika saņemtas apmēram 200 anketas.

Par Gada cilvēku kļuva Onufrijs Pujats, Vārkavas Romas katoļu draudzes prāvests kopš 1975. gada. Prāvests bija ļoti pārsteigts par šo pagodinājumu un atminējās, ka savulaik bija bažas, vai būs par spēkam tikt galā ar pienākumiem šajā draudzē, taču iespaidīgais gadu skaits, kas Vārkavā pavadīts, pierādījis pretējo.

Par Gada notikumu atzītas Vārkavas vidusskolas 90 gadu jubilejas svētnības un salidojums.

Par novada Gada lepnumu kļuva domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne, kas iedzīvotājiem tīk gan ar savu sirsnību, labestību, vienkāršību, klātbūtni teju ikvienā novada dzīves norisē, gan arī par to, ka novads, protams, pateicoties daudziem cilvēkiem, nepārtraukti attīstās.

Gada balva izglītībā tika Vārkavas pamatskolas direktorei Skaidritei Mednei, jo pērn skola īstenoja vērienīgu un veiksmīgu Sorosa fonda Latvija finansēto projektu «Skola mazam un lielam». Tas deva iespēju visa gada garumā rīkot dažādas radošās darbnīcas, apmācības kursus arī pieaugušajiem, vasaras nometnes bērniem.

Par Gada pašvaldības darbinieci kļuva Vārkavas pagasta pārvaldes vadītāja Inta Kivleniece. Viņa šajā darbā strādā tikai nedaudz vairāk par gadu un lieliski tiek galā ne tikai ar saviem tiešajiem pienākumiem, bet arī ir sabiedriski aktīva — spēlē teātri, citīgi atbalsta kultūras un skolas ieceres, meklējot un atrodot sponsorus.

Savukārt Gada balvu politikā ieguva Anīta Brakovska, Vārkavas novada domes deputāte jau vairākus sasaukumus, domes priekšsēdētājas vietniece; sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas priekšsēdētāja, administratīvās komisijas priekšsēdētāja, arī jau daudzviet Latvijā zināmās Upmalas teātra draugu kopas vadītāja un režisore. Novada iedzīvotājiem Anīta Brakovska

● Gada balvas ieguvēji Vārkavas novadā.

tīk ar savu stingrību, prasīgumu un taisnības izjūti.

Par Gada senioriem kļuva trīs cilvēki — Emīlija Kancāne no Rimicāniem, Eleanora Spūle no Vārkavas un Jānis Vaivods no Vanagiem. Emīlija un Eleanora ir ne tikai lielas rokdarbnieces, saimnieces, lieliskas vecmāmiņas, bet arī sabiedriskas kundzes. Abas deju senioru deju grupā. Savukārt Jānis Vaivods 2010. gadā izdeva savu grāmatu «Vanagu vēstures lappuses», ko sāka rakstīt 20. gadsimta 90. gadu sākumā.

Gada balva kultūrā tika kultūras centra vadītājam Ilgai Pokšānei, kura novada kultūras dzīvi ievadīja jaunā kvalitātē.

Par Gada ģimeni novadnieki atzīnusi kuplo, krietno un strādīgo Vuškānu ģimeni no Arendoles. Valentīna un Jānis Vuškāni ir izaudzinājuši sešus savus bērnus, kā arī ņēmuši savā paspārnē Valentīnas māšas meitu un dēlu. Vuškānu pāris ir jau vecvecāki. Viņi izveidojuši spēcīgu zemnieku saimniecību, uzcēlušī skaistas mājas, izkopuši to apkārtni. Visi bērni iegūst vai ir jau ieguvuši labu izglītību. Dēls Sandis ar dzīvesbiedri dzīvo un saimnieko tēva mājās, viņš pagājušajā gadā absolvēja Latvijas Lauksaimniecības universitāti. Kļuvis par diplomētu laukkopi un turpina vecāku iesākto ceļu lauksaimniecībā, tādēļ Sandis Vuškāns saņēma Gada balvu lauksaimniecībā.

Par Gada sportistu novada iedzīvotāji atzīnusi Edgaru Vaivodu — teicamu sportistu, pedagogu, treneri, arī pirtnieku. 2010. gadā ar viņa iniciatīvu tika nodibināta un pašlaik tiek gatavota akreditācijai Vārkavas novada pašvaldības profesionālās ievirzes izglītības iestāde

— Vārkavas novada sporta skola. Edgars Vaivods ir tās direktors.

Gada jauniešis ir Raitis Stuburs. Viņš savulaik Vārkavas vārdu nesa pasaulē ar ļoti veiksmīgu uzstāšanos dažāda mēroga daiļlasīšanas konkursos un pašlaik, jau ģimnāzista godā esot, iegūtās prasmes liek lietā. Vada pasākumus gan savā, gan citos novados, spēlē teātri. Arī Raita ģimene ir sabiedriski aktīva, piedalās Vārkavas pašdarbības teātri, aktīvi apmeklē pasākumus.

Bet Gada balva labdarībā nonāca pie Aijas Ancānes. Pirms dažiem gadiem Aija un viņas ģimene iesāka Ziemassvētku akciju «Uzdāvini man prieku!», sniedzot labdarības koncertus tuvākos un tālākos kultūras namos, skolās. Koncertu apmeklētājiem jāatnes kāda dāvana, ko akcijas rīkotāji dāvina bērniem ar īpašām vajadzībām.

Nomināciju ieguvēji saņēma skaistas, no stikla darinātas balvas ar iegravētu savu vārdu un nomināciju. Balvas savos krāšņajos un elegantajos tērpos pasniedza sporta un moderno deju dejotāji Žaklīna Kivleniece un Gustavs Utināns. Sarīkojumu vadīja Ilga Pokšāne un Kaspars Antess. Ikviens no apbalvotajiem teica īsu pateicības runu, saņēma ziedus. Rožkalnu kultūras nama zāle bija apmeklētāju pilna, gan viņiem, gan nominētajiem novada ļaudīm pasākumu par neaizmirstamu padarīja pianista Anatolija Līvčas muzikālais pavadījums, Kaspara Antesa emocionālais dziedājums, Riebiņu kultūras nama pašdarbnieku uzstāšanās, kā arī pašu novada deju grupas «Daina», Vārkavas vidusskolas deju šovgrupas uzstāšanās, deju konkursu laureātu Žaklīnas Kivlenieces un Gustava Utināna sniegums.

RIEBIŅU NOVADĀ

Drīz saņems nodokļa paziņojumus arī par nekoptu lauksaimniecības zemi

Pašvaldība no Lauku atbalsta dienesta saņēmusi sarakstus ar apsekojuma laikā konstatēto neapstrādāto lauksaimniecībā izmantojamo zemi novada pagastu teritorijās, par ko šogad būs jāmaksā lielāks nodoklis.

Kā informē nekustamā īpašuma nodokļa speciāliste Aina Tumašova, novada teritorijā ir neapsaimniekotas 915 zemes vienības, kas lielākas par vienu hektāru, to kopējā platība ir 4216 hektāri. Tajā skaitā Galēnu pagastā ir 110 nekoptas zemes gabali ar kopējo platību 478 hektāri; Riebiņu pagastā — 180 zemes gabali ar kopējo platību 802 hektāri; Rušonas pagastā 322 zemes gabali, kuru platība ir 1278 hektāri; Sīļukalna pagastā 69 zemes vienības, kas aizņem 463 hektārus; Silajāņu pagastā attiecīgi 181 zemes gabals un 918 hektāri; Stabulnieku pagastā nekoptu zemju ir vismazāk — 53 gabali, kas aizņem 277 hektārus.

Saskaņā ar likuma «Par nekustamā īpašuma nodokli» prasībām par nesakoptu un aizaugušo lauksaimniecībā izmantojamo zemi tās īpašniekiem šogad būs jāmaksā nekustamā īpašuma nodokļa papildlikme 1,5% apmērā no kadastrālās vērtības.

Šobrīd tiek veikti aprēķini un nodokļa paziņojumi par nekoptu zemi īpašniekiem tiks izsūtīti vienlaikus ar nekustamā īpašuma nodokļa paziņojumu 2011. gadam.

Šonedēļ bērni skolās jau ēdīs augļus

No pirmdienas, 10. janvāra, Riebiņu novada izglītības iestādēs tiek īstenota Lauku atbalsta dienesta programma «Atbalsts augļu un dārzeņu piegādei skolēniem vispārējās izglītības iestādēs» jeb «Skolas auglis». Kā informē atbalsta programmas «Skolas auglis» kontaktpersona Riebiņu novadā Ilze Kudiņa, Riebiņu vidusskolas, Rušonas, Dravnieku, Silajāņu, Galēnu un Sīļukalna pamatskolā tiek piegādāti āboli no integrētā audzētāja — zemnieku saimniecības «Zīlītes». Katrs pirmās līdz sestās klases skolēns ik dienu bez maksas bauda 100 gramus ābolu. Kopumā programmā piedalās 289 Riebiņu novada izglītības iestāžu bērni.

Pasākuma «Skolas auglis» galvenie mērķi ir veicināt augļu un dārzeņu patēriņu skolēnu vidū kā pareiza un veselīga uztura tradīciju, izglītēt skolēnus par svaigu augļu un dārzeņu labvēlīgo ietekmi uz veselību, samazināt bērnu risku saslimt ar aptaukošanos, sirds un asinsvadu slimībām.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova un L. Rancāne

Tautas skaitīšanā noskaidros tikai latgaliešu valodas zinātājus; valsts ierēdņus aicinās "skaitīties" internetā

Valdība 4. janvārī nolēma šogad gaidāmajā tautas skaitīšanā precizēt jautājumu par latviešu valodas izlokšņu zināšanām, noskaidrojot tikai latgaliešu valodas pratējus, kā arī aicināt valsts iestāžu darbiniekus "saskaitīties" internetā.

Valdība uzdeva Ekonomikas ministrijai (EM) precizēt 2011. gada tautas skaitīšanas programmu, papildjautājumu par latviešu valodas izlokšņu prasmi izsaka: "Vai Jūs ikdienā lietojat latviešu valodas paveidu — latgaliešu valodu?". Iepriekš šis jautājums skanēja: "Vai Jūs protat arī kādu latviešu valodas izlokšņu?", taču izmēģinājuma tautas skaitīšanā atklājies, ka iedzīvotāji šo jautājumu nesaprot, teikts EM sagatavotajā ziņojumā valdībai. Izmēģinājuma skaitīšanas rezultāti liecina, ka 13,3% iedzīvotāju atbildēja, ka nesaprot šo jautājumu, 63,1% atbildēja, ka izlokšnes neprot, bet 22,3% atbildēja, ka prot kādu no latviešu valodas izlokšņiem.

Kopumā šī jautājuma skaidrošana palielinājusi kopējo intervijas garumu, neplānoti palielinot tautas skaitītāju slodzi, norāda EM. Arī iegūtie rezultāti nepārliecina, ka saņemta kvalitatīva informācija par visiem latviešu valodas izlokšņu pratējiem, teikts ziņojumā.

Ministrija norāda, ka latgaliešu valodai kā vēsturiskam latviešu valodas paveidam ir īpaša vieta Latvijas valodas vidē. "Tās lietotāju skaits ir vērtīgs, taču līdz šim nav precīzi apzināts, tādēļ tautas skaitīšana ir atbilstošs pasākums, kurā šo aktīvo latgaliešu valodas lietotāju skaitu būtu iespējams noteikt," teikts ziņojumā. Pret latgaliešu valodas īpašu izcelšanu tautas skaitīšanā nav iebildusī arī Kultūras ministrija.

Valdība arī nolēma ieteikt visiem valsts un pašvaldību iestādēs strādājošajiem izmantot iespēju aizpildīt 2011. gada tautas skaitīšanas anketas par sevi un saviem ģimenes locekļiem internetā, tādējādi racionalizējot tautas skaitītāju darbu, nodrošinot augstāku atbildētības līmeni un augstāku iegūto datu kvalitāti.

Valdība arī paredzēja uzdevumu valsts iestāžu vadītājiem nodrošināt, ka aicinājums "saskaitīties internetā" ir nodots darbiniekiem un ievietots iestāžu mājaslapā, kā arī aicināja pašvaldības rīkoties līdzīgi.

Jau vēstīts, ka tautas skaitīšana Latvijā notiks šogad. Aizpagājušā gada novembrī valdība interesējās, vai ir iespējams atteikties no tautas skaitīšanas budžeta taupības dēļ. Tomēr šādu iespēju Eiropas Savienības statistikas centrs "Eurostat" noraidīja, uzsverot, ka tautas skaitīšana notiks visā Savienībā. Arī Latvijas Centrālā statistikas pārvalde puda, ka Latvijai pašai ir nepieciešams zināt, kāds, piemēram, precīzi ir tās iedzīvotāju un izbraukūšo skaits.

Pērn septembrī un oktobrī notika izmēģinājuma tautas skaitīšana, kuras laikā pārbaudīja gan iecerēto metodoloģiju, gan tehnoloģiskos risinājumus. Izmēģinājuma skaitīšanas laikā aptaujāja Rīgas, Kuldīgas, Mazsalacas, kā arī Preiļu, Riebiņu un Saulkrastu novada iedzīvotājus — kopumā 2700 cilvēkus.

Par braukšanas maksas atlaidēm sabiedriskajā transportā

Latgales plānošanas reģiona administrācija informē, ka ar 2011. gada 1. janvāri tiesības bez maksas izmantot visu veidu sabiedrisko transportu (izņemot aviotransportu, taksometrus un pasažieru pārvadājumus pa iekšējiem ūdeņiem) Latvijas Republikas teritorijā būs sekojošām personām, uz kurām attiecas Invalīditātes likuma 12. panta pirmās daļas 7. punkts:

- * personām ar I vai II invaliditātes grupu;
- * personām līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti (invaliditāti nosaka bez iedalījuma grupās);
- * personai, kas pavadā personu ar I invaliditātes grupu vai personu līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti.

Bez tam no šī gada 1. janvāra tiesības bez maksas izmantot sabiedriskā transporta pakalpojumus Latvijas Republikas teritorijā būs arī personām vecumā no 16 līdz 18 gadiem, kurām līdz 2010. gada 31. decembrim noteikta III invaliditātes grupa kā pieaugušām personām.

Šīs atlaides izmantošanai sabiedriskā transporta lietotājam būs nepieciešams uzrādīt invalīda apliecību. Savukārt pārvadātājiem un kontroles dienestiem būs jāpārliecinās ne tikai par invalīda apliecības veidu un personai noteikto invaliditātes grupu, bet arī personas dzimšanas gadu.

Normatīvo aktu izmaiņas no 1. janvāra

Informācija par Finanšu ministrijas atbildības sfērā esošajiem normatīvajiem aktiem un to grozījumiem, kas stājusies spēkā no 2011. gada 1. janvāra.

NODOKĻI

Likumi

1) Grozījumi likumā par iedzīvotāju ienākuma nodokli — samazina nodokļa likmi un precizē nodokļa piemērošanu;

Grozījumi likumā par uzņēmumu ienākuma nodokli — ievieš nodokļa atlaides lielajām investīcijām un precizē nodokļa piemērošanu;

Grozījumi likumā par nekustamā īpašuma nodokli — paredz, saglabājot likumā jau ieviesto progresivitāti, palielināt nodokļa likmi par mājokļiem, kā arī precizē nodokļa piemērošanu;

Grozījumi likumā par akcīzes nodokli — paredz degvielai ar 5% biodegvielas piemaisījumu piemērot nodokļa standartā likmi un palielināt nodokļa likmi bezalkoholiskajiem dzērieniem;

Finanšu stabilitātes nodevas likums — ievieš kredītiestādēm maksājumu finanšu stabilitātes nodevu;

Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likums — aizstās līdzšinējo ikgadējo transportlīdzekļa nodevu un līdzšinējo nodokļu nomaksu par gūto labumu no darba devējam piederošas automašīnas izmantošanas privātām vajadzībām;

Grozījumi Civilprocesa likumā — precizē valsts nodevu nomaksu un saistīti ar grozījumiem likumā par pievienotās vērtības nodokli;

Grozījumi likumā par nodokļiem un nodevām — izslēdz no nodevu saraksta transportlīdzekļu ikgadējo nodevu, ievieš finanšu stabilitātes nodevu.

Ministru kabineta noteikumi

1) Noteikumi par mēneša neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai; Grozījumi Ministru kabineta 2008. gada 25. augusta noteikumos nr. 677 „Noteikumi par

iedzīvotāju ienākuma nodokļa paziņojumiem”;

Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 4. jūlija noteikumos nr. 556 „Likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” normu piemērošanas noteikumi”;

Grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumos nr. 1640 „Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju”;

Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 19. decembra noteikumos nr. 1028 „Pievienotās vērtības nodokļa piemērošanas kārtība darījumos ar kokmateriāliem”;

Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 13. aprīļa noteikumos nr. 292 „Kārtība, kādā pievienotās vērtības nodoklis piemērojams darījumos ar lietotām mantām, mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem un senlietām”;

Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 13. aprīļa noteikumos nr. 293 „Kārtība, kādā trešajās valstīs vai trešajās teritorijās reģistrētām fiziskajām personām atmaksājams pievienotās vērtības nodoklis par Latvijas Republikā iegādātajām precēm, kuras tiek izvestas no Eiropas Savienības teritorijas, liences izsniegšanas kārtība un kārtība, kādā licencētā persona un veikals norēķinās savstarpēji un ar valsts budžetu”;

Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 20. aprīļa noteikumos nr. 366 „Kārtība, kādā pievienotās vērtības nodoklis piemērojams nepalikamās personas veiktajai jauna transportlīdzekļa piegādei Eiropas Savienības teritorijā”;

Noteikumi „Kārtība, kādā atmaksā pievienotās vērtības nodokli Eiropas Savienības teritorijā neregistrētai ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai”;

Noteikumi „Bioproduktus saturošas degvielas aprites un attiecīgā akcīzes nodokļa administrēšanas kārtība”.

PAŠVALDĪBAS

Ministru kabineta noteikumi

1) Noteikumi „Kārtība, kādā 2011. gadā piešķir valsts budžeta dotāciju pašvaldībām, kurām ir zemākie vērtētie ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju pēc pašvaldību finanšu izdzināšanas”;

2) Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 29. jūlija noteikumos nr. 573 „Kārtība, kādā iedzīvotāju ienākuma nodokli, nodokļa pamatparāda palielinājumu un ar nodokli saistīto nokavējuma naudu un soda naudu ieskaita budžetā”;

3) Noteikumi „Noteikumi par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda ieņēmumiem un to sadales kārtību 2011. gadā”;

4) Noteikumi „Noteikumi par valsts budžeta dotāciju pašvaldībām 2011. gadā par sociālās aprūpes iestādēs līdz 1998. gada 1. janvārim ievietotajām personām”.

BUDŽETA VADĪBA UN UZSKAITE

Likums

Grozījumi likumā par budžeta un finanšu vadību — pilnveido budžeta izstādes un uzraudzības sistēmu, noteic, ka saistību reģistrācija ir saistoša tikai valsts iestādēm, nevis arī pašvaldībām.

Ministru kabineta noteikumi

1) Grozījumi Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumos nr. 1032 „Noteikumi par budžeta ieņēmumu klasifikāciju”;

2) Noteikumi „Apsniedzumu piešķiršanas un izpildes kārtība”;

3) Noteikumi nr. 776 „Mēneša pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas kārtība”.

DARBA SAMAKSA

Ministru kabineta noteikumi

1) Grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumos nr. 1651 „Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu, kvalifikācijas pakāpēm un to noteikšanas kārtību”.

FINANŠU SEKTORS

Likums

Grozījumi noguldījumu garantiju likumā — paredz palielināt garantētās atlīdzības apjomu vienam noguldītājam uz 100 tūkstošiem eiro.

Ģimenes valsts pabalstu varētu maksāt ģimenēm ar vismaz diviem bērniem

Labklājības ministre Iona Jurševska un sociālie partneri uzskata, ka ģimenes valsts pabalsta piešķiršanu nevajadzētu sasaistīt ar iedzīvotāju ienākuma līmeņa izvērtēšanu, jo ģimenes valsts pabalsta mērķis nav sociālā palīdzība. Pabalstus varētu piešķirt ģimenēm, kas audzina divus un vairāk bērnus.

Diskusijas dalībnieki uzskata, ka pašreizējā ģimenes valsts pabalsta sistēma būtu saglabājama, bet puses vienojās, ka krīzes apstākļos kā labākie no piedāvātajiem modeļiem varētu būt divi.

Zemniekus, kuri palīdzēs šķūrēt sniegu, VID uzraudzīs īpaši

Zemniekiem, kuri ar savu tehniku piedalās ceļu tīrīšanas darbos, tostarp ir gatavi braukt no sniega atbrīvot Rīgu, jāreķinās ar Valsts ieņēmumu dienesta (VID) kontrolēm.

Laikraksts "Latvijas Avīze" vēsta, ka jau šī gada pirmajās dienās daži zemnieki saskārušies ar pastiprinātām VID inspektoru kontrolēm, kuru mērķis ir fiksēt, kur lauksaimnieki izlieto bez akcīzes nodokļa iegādāto degvielu un vai tikai tā gadījumā netiekot izmantota ceļu tīrīšanas darbiem.

VID uzraugošās Finanšu ministrijas (FM) pārstāvji norāda — ar kontrolēm jāreķinās arī tiem zemniekiem, kuri būs gatavi doties palīgā izšķūrēt Rīgas ielas.

Viens no tiem paredz, ka ģimenes valsts pabalstu bērniem no 1 līdz 18 gadu vecumam astoņu latu apmērā varētu izmaksāt ģimenēm, sākot ar otro bērnu. Tomēr, ja šāds risinājums tiktu apstiprināts, tā īstenošanai papildus būtu nepieciešami 2,8 miljoni latu.

Savukārt otrs piedāvātā variants paredz ģimenes valsts pabalstu līdz 18,5 latu apmērā izmaksāt ģimenēm ar trim un vairāk bērniem, proti, daudz bērnu ģimenēm par tiem bērniem, kuri ir vecumā no 1 līdz 18 gadiem.

Jurševska norāda, ka "ģimenes valsts pabalsts arī turpmāk kalpos kā viens no atbalsta pasākumiem kopējā ģimenes atbalsta sistēmā, īpaši, ja valsts vēlas motivēt ģimeni izšķirties par

trešā bērna radišanu. Turklāt minētais pabalsts ir būtisks kā viens no motivējošiem elementiem šibriža saspringtajā demogrāfiskajā situācijā.”

Savukārt cilvēkiem, kuriem ir piešķirts trūcīgā statuss, jau šobrīd ir noteikti dažādi atbalsta mehānismi. Kā norādīja LM speciālisti un LPS pārstāvji, nevajadzētu valstī attīstīt situāciju, kas pamudina cilvēku kļūt par sociālās palīdzības saņēmēju.

Jau ziņots, ka uz ģimenes valsts pabalsta rēķina budžetā šogad plānots ietaupīt 11,1 miljonu latu.

Lēmumu par izmaiņām ģimenes valsts pabalsta izmaksā no 1. jūlija pieņems valdība.

“Degviela bez akcīzes nodokļa ir domāta lauksaimniecības darbu veikšanai, nevis ceļu tīrīšanai. Tādēļ VID pildīs savus pienākumus un kontrolēs, kādu degvielu zemnieks traktorā ir ielējis — bez akcīzes nodokļa pirktu vai ar akcīzi,” tā saka finanšu ministra padomnieks Aleksis Jaročkis. Viņš norāda, ka Rīgas dome līdz šim komersantiem par ielu attīrīšanu no sniega ir samaksājusi divus miljonus latu.

“Ir divi veidi, kā zemniekiem, nepārkāpjot likumu, palīdzēt Rīgai. Viens veids — liet degvielu benzīntankos un maksāt par to pilnu cenu ar akcīzes nodokli un izmaksas pēc tam iekasēt no Rīgas domes. Otrs — prasīt, lai Rīgas

dome nodrošina zemniekus ar akcizēto degvielu,” saka A.Jaročkis. Viņš norāda, ka ēnu ekonomikas apkarošanas pasākumu ietvaros šogad pastiprināti iecerēti kontrolēt, kā zemnieku saimniecības izlieto bez akcīzes pirktu degvielu. Līdz FM esot nonākušas ziņas, ka lauksaimnieki degvielu patiesībā lejojot savās vieglajās automašīnās vai pārdodot, tādējādi stiprinot ēnu ekonomiku.

Kāds Zemgales lauksaimnieks laikrakstam "Latvijas Avīze" atzina — kaut aicināts, viņš uz Rīgu nebraukšot. Darba pietiekot gan pašu mājās, gan mežā un pagastā jāpalīdz. Rīgas mēra Ušakova paziņojumus viņš uzskata par teātri.

Biežāk uzdotie jautājumi, kā palīdzēt stirnām

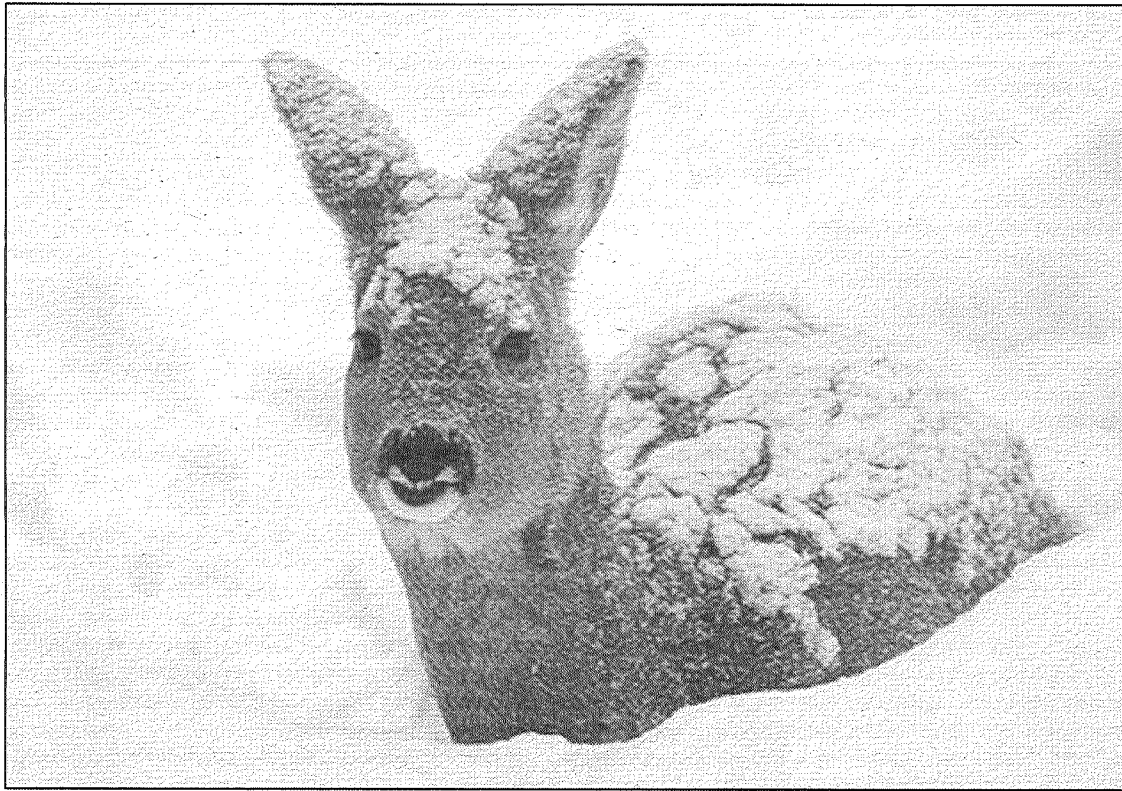
Sniegs šoziem sniedz pāri pusmetram. Pļavas un meži piesniguši tiktāl, ka meža dzīvnieki nevis brien, bet gandrīz vai peld pa balto klajumu. Vai šādos apstākļos spēš izdzīvot, piemēram, stirnas? Valsts meža dienesta Medību daļas speciālisti sagatavojuši atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem, kā palīdzēt stirnām, bet vienlaikus tām nenodarīt pāri.

Cik apdraudētas šajā ziemā ir stirnas?

Daudz stirnu var iet bojā, taču, pat zaudējot ¾ no stirnu populācijas, Latvijā būs vairāk stirnu nekā bija 2000. gadā. Vairāk cietīs tie dzīvnieki, kas bija pieraduši uzturēties lauksaimniecības zemēs, krūmājos un cilvēku apdzīvotās vietās, jo tur barošanās un drošības apstākļi dziļā sniegā ir sliktāki nekā mežu masīvos. Šajā vasarā stirnu kazām nebūs daudz kazlēnu, un āžiem neizaudīs visai skaisti ragi, taču, ja barga ziema neatkārtosies, turpmāk būs daudz kazu ar 3 kazlēniem un āžu ar gariem simetriskiem ragiem.

Vai stirnām vajag palīdzēt piebarojot?

Dabiski ieviesuši savvaļas sugai Latvijas faunā palīdzēt nav nepieciešams. Kā sugai, ko vēlas arī medīt, ir jāpalīdz, lai saglabātu saimnieciski nozīmīgu dzīvnieku skaitu. Nelielos apmēros piebarošanu var veikt arī lauku iedzīvotāji, kuri nav mednieki, lai apmierinātu savas ētiskās un es-

tētiskās vajadzības.

Kādu barību labāk izmantot?

Vasarā kaltētas lapu (apses, kārkli, pilādži, vīgrīzes, avenāji) slotiņas, ābolus, sīkus kartupeļus vai kartupeļu mizas, sasmalcinātas bietes, piemājas saimniecībā audzētus burkānus, kāpostu lapas, mazās devās skābsienu, auzas, apšu zarus.

Vai stirnas ēd sienu?

Stirnas gandrīz neēd stiebrzāles, izlasa tikai dažādu augu lapiņas, āboliņa stublājus, pieneņu u.c. Nepiemērots tām ir

vēlu pļauts siens.

Vai jābūt sāls laizītavai?

Janvārī un februāra pirmajā pusē lielajā salā sāls drīzāk iedarbojas negatīvi – rada slāpes un papildus prasību pēc sulīgās barības, kas rezultātā var novest pie caurejas. Sākoties regulāriem atkušņiem, kā arī pavasarī līdz pat ziemas apmatojuma nomaiņai sāls ir vēlama. Labāk laizītavu iekārtot tā, lai nebūtu tieša piekļuve sāls kristāliem.

Vai stirnas var gulēt sniegā?

Jā, veselai stirnai gulēšana sniegā nav bīstama.

Kā pareizi piebarot?

Barība jāizvieto pēc iespējas izkliedēti, daudzās vietās. Speciāli būvētas barotavas jācēnsas izvietot tā, lai dzīvnieki neposta meža kultūras, nākot uz barotavu, nešķerso autoceļus un stirnām viegli nevarētu pielavīties plēsēji. Sulīgā barība un spēkbarība (graudi) reizē jāliek ne vairāk kā 1 kg uz vienu dzīvnieku diennakti, pirms tam noskaidrojot, cik dzīvnieku barotavu apmeklē. Jāatceras, ka dziļā sniegā vienā vietā izgāzt pārāk daudz sulīgās barības ir kaitīgi

stirnu gremošanas sistēmai, un pēc ilgstošas tās lietošanas dzīvnieks novārgst un nobeidzas.

Cik ilgā laikā stirnu skaits atjaunosies?

Ja nesekos citas bargas ziemas, populācija atjaunosies 3-5 gados. Parasti mednieki pieļauj kļūdu, gaidot atjaunojamies augstu stirnu blīvumu, un tikai tad atsāk medības. Lai izvairītos no postījumiem un atgūtu agrākās medību iespējas, medību slodze jāpalielina, tiklīdz sāk novērot dzīvnieku skaita palielināšanos. Stirnu populācija var neatjaunoties tur, kur saglabāties liels staltbriežu un meža cūku blīvums.

Ko nedrīkst darīt nekādā gadījumā?

Aizliegts slīmu vai novārgušu stirnu sagūstīt un turēt nebrīvā, ja nav speciālas šādi rīcībai izsniegtas atļaujas. Par nobeigušos, slīmu, savainotu vai bezspēkā nonākušu atrastu medijamo dzīvnieku jāziņo tuvākajai Valsts meža dienesta reģionālai struktūrvienībai (mežniecībai vai mežsargam, ja zināms tā kontakttālrunis). Jāsaprot, ka šādos apstākļos visiem dzīvniekiem palīdzēt nav iespējams, bet informācija par dabiskās mirstības apjomu ir ļoti svarīga turpmākai populācijas apsaimniekošanai.

Ja novārgusi stirna pati atnāk uz mājām, to drīkst barot vai padzirdīt, bet nav atļauts ierobežot šīs stirnas atgriešanos savvaļā. Jāizvairās dzīvnieku pieradināt, barojot no rokas vai aizskart. Jāievēro higiēnas prasības, neriskējot ar savu un mājdzīvnieku veselību.

Uz laiku aizliegtas medības ar dzinējsuņiem

Sakarā ar gandrīz visā Latvijas teritorijā izveidojušos apledojuša sniega kārtu, Valsts meža dienests, pamatojoties uz Medību likumā un Valsts meža dienesta nolikuma noteikto kompetenci, ir izdevis rīkojumu par dzinējmedību aizliegumu.

Mežziņiem ir uzdots uz laiku atbilstoši vietējai meteoroloģiskajai situācijai kontrolējamās medību platībās nekavējoties aizliegt dzinējmedību rīkošanu. Par to

informēti medību tiesību lietotāji un virsmežniecības.

Ja meteoroloģiskajā situācijā būs izmaiņas, tad šo aizliegumu mežzinis varēs atcelt, tikai tādā gadījumā par aizliegumu atcelšanu ir jāinformē Valsts meža dienesta Medību daļa.

Decembrī izveidojās kritiski nelabvēlīgi sniega apstākļi medijamiem dzīvniekiem. Valsts meža dienests norāda, ka šādos apstākļos rīkot medības ar dzinējiem vai traucēšanu ir pretrunā ar Medību likumu, kurā noteikti medību resursu izmantoša-

nas pamatprincipi un atzīts par nelikumīgu medīt apstākļos, kad dzīvnieki glābjas no dabas katastrofām. Lēmums par dzinējmedību aizliegumu tika pieņemts tāpēc, lai tiktu ievērotas sabiedrības intereses par medijamo dzīvnieku aizsardzības un labturības prasību nodrošināšanu, kas īpaši attiecas uz tām sugām, kurām 2010./2011. gada medību sezonā jau beidzies medību termiņš.

Valsts meža dienesta Medību daļas vadītājs Jānis Ozoliņš norāda, ka, ņemot vērā esošo sniega apstākļu radīto ne-

labvēlīgo situāciju meža dzīvniekiem, iedzīvotājiem vajadzētu atturēties pārvietoties pa mežu, lai lieki netraucētu un netramdītu meža dzīvniekus, jo bēgot dzīvnieki ielūzt apledojušajā sniegā, kas ar asajām malām traumē dzīvniekiem kājas. Īpašs lūgums ir suņu īpašniekiem, it sevišķi lauku teritorijās, – nelūgt saviem suņiem, arī tad, ja tiem uzlikti uzpurņi, brīvi skraidīt pa mežu, lai netiktu dzenāti meža dzīvnieki, tādā veidā pasargājot tos no lieka traumatisma.

Palīdz pārziemot baložiem

Sasēduši uz jumta korēm, dzegām un paslēpušies pažobelēs, Preiļu baloži gaida rītu. Putniem auksti, moka izsalkums.

Kad darbu uzsāk pilsētas tirgus, spārnaini sarosās. Un kā nu ne, putni ir pārliecināti, ka tūlīt dabūs brokastu tiesu. Kopš ziemas iestāšanās par baložu kopgaldu rūpējas vairākas tirgus darbinieces, ik dienu paberot graudus vai sasmalcinātus saziņģējušas maizes gabaliņus. Viņas stāsta, ka baloži pie ēdināšanas šoziem jau pieraduši un paši par sevi vairs nespēs parūpēties. Tāpēc piebarošana būs jāturpina līdz sniega nokušanai pavasarī.

Baloži ir kļuvuši lielī gudrinieki un izlepuši arī, stāsta barotājas. Tikko mūs ierauga, viss bars laižas lejā. Vislabprātāk ēd auzas, citus graudus tikai tad, ja saprot,

● Preiļu baložiem šī gada bargā ziema, neskatoties uz dziļajiem sniegiem, ir droša un sātīga. Preiļu tirgus darbinieces putnus ik dienu baro ar graudiem, tā palīdzot viņiem pārziemot. Foto: L.Kirillova

ka nekā vairāk nedabūs. Kad māgas pilnas, dodas dienas gaitās vai meklē pajumti tuvāko ēku pažobelēs un bēniņos.

Vainīga globālā sasilšana?

Zinātnieki un klimata pētnieki ir pārliecināti, ka šīs ziemas bargos apstākļus Ziemeļu puslodē var skaidrot ar globālās sasilšanas radītajām sekām.

Pēdējo 30 gadu laikā Arktikas ledāju platība samazinājusies par 20 procentiem, tādēļ okeānu tumšie ūdeņi absorbē lielāku daudzumu Saules staru. Šis process savukārt rada masīvas siltā gaisa masas, kas Eiropai nes aukstu polāro gaisu, kas virpuļo pretēji pulksteņa rādītāja virzienam, raksta AFP, atsaucoties uz nesen publicēto pētījumu zinātniskajā izdevumā *Journal of Geophysical Research*.

Pieaugošās gaisa temperatūras samazina Ziemeļu Ledus okeāna platību, tādēļ tiek atstarots mazāk saules gaismas. Ūdens okeānos kļūst siltāks. Rodas siltākas gaisa masas, kas sašķel normālās gaisa straumes un stumj ļoti auksto polāro gaisu Eiropas virzienā. Polārais gaiss nes sniegu Eiropas virzienā, tāpēc rezultātā piedzīvotas jau vairākas aukstākās ziemas kontinenta pēdējo desmit gadu laikā.

Viens no pētījuma autoriem Potsdamas institūta fiziķis Vladimirs Petuhovs norāda, ka šī anomālija arī turpmāk var trīskāršot aukstu ziemu iespējamību Eiropā.

Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolas treneri apgūst Vācijas kolēģu pieredzi

Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skola 2010. gada beigās īstenoja Leonardo da Vinči Mobilitātes projektu, informē Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolas direktors Romāns Petrovs.

Projektā tika plānota divu Preiļu BJSS treneru — Leonīda Valdoņa un Anatolija Isajeva līdzdalība. No Vācijas puses projekta partneris bija sabiedriskā organizācija VNB (pieaugušo izglītības iestāde Lejassaksijas zemē). Projekts norisinājās Lejassaksijā un ilga divas nedēļas. Dalībnieki no Latvijas apmeklēja Hannoveri un Fareli, kur vēroja sporta nodarbinātības sporta apvienības, kā arī piedalījās apspriedē ar vācu kolēģiem.

Divas nedēļas bija pietiekošs laiks, lai rastos priekšstats par masu sporta organizatoriskajiem pamatprincipiem Vācijā. Treneri apskatīja Hannoveras sporta objektus un, strādājot pie projekta, mēģināja rast iespējas nodarboties ar sporta aktivitātēm uz vietas. Farelā — pilsētā, kurā ir 23 tūkstoši iedzīvotāju — viņus iepazīstināja ar masu sporta pieeja-

● Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolas galda tenisa treneris Anatolijs Isajevs (no kreisās) kopā ar vācu kolēģiem iepazīstina fitnesa centra darbu.

ību ikdienā dažāda vecuma dzīvotājiem. Tur darbojas četras sporta apvienības, un katrā no tām ir iespēja nodarboties ar

noteiktiem sporta veidiem. Ikmēneša maksas apmērs ir ļoti simbolisks, tas nemainās atkarībā no tā, vai cilvēks apmeklē viena

sporta veida nodarbinātības vai nodarbojas ar vairākām aktivitātēm nedēļā. Pārējo finansējumu sedz valsts vai slimo kase. Dārgākas ir

privāto klubu nodarbinātības. Apvienības ir iespēja nodarboties ar sportu un fizisko kultūru visiem iedzīvotājiem neatkarīgi no vecuma. Starp apvienībām notiek dažādas sporta sacensības, kur visi ļoti aktīvi iekļaujas.

“Vācieši ir fiziski ļoti aktīva tauta — parkos daudz skrieņošu cilvēku, daudz apmeklētāju baseinos un slidotavās, ikdienā daudzi brauc ar velosipēdiem, tur var sastapt jebkura vecuma cilvēkus”, stāsta Leonīds Valdonis. Arī ārsts iesaka pacientam veselības “formulu”, nevis “apkrauj” ar receptēm, bet rekomendē fiziskās aktivitātes. Tāpēc visapkārt ir tik daudz vitāli pozitīvu un enerģisku sirmgalvju.

Mūsu treneri piedalījās praktiskajās nodarbinātībās ar triatlonistiem, galda tenisistiem, nūjotājiem, pabija dažāda vecuma veselības grupu vingrošanas nodarbinātībās, vēroja nodarbinātības badmintonā, futbolā, handbolā, tuvcīņā un sirds slimnieku veselības grupās. Prakses dalībnieki apskatīja uz moderno tehnoloģiju principiem iekārtotu treniņu zāli, rehabilitācijas centru ar dažādiem fizioterapijas kabinetiem, baseinu un fitnesa zāli.

Latgales 2011. gada čempionāta zemledus makšķerēšanā pirmais posms

16. janvārī Feimaņu ezerā notiks Latgales 2011. gada čempionāta zemledus makšķerēšanā pirmais posms, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Sacensībās var piedalīties komandas un dalībnieki no Latgales. Dalībnieku un komandu skaits nav ierobežots, un katrā komandā drīkst startēt četri sportisti. Par līdzdalību katrā posmā noteikta dalības maksa — 6 latī no katra sacensību dalībnieka.

Pulcēšanās un dalībnieku reģistrācija sacensību vietā paredzēta no plkst. 8.00 līdz plkst. 8.45. Sacensību atklāšana notiks plkst. 9.00.

Labākās trīs komandas tiks apbalvotas ar kausu, diplomiem un piemiņas balvām. Uzvarētājs individuālajā vērtējumā, kā arī uzvarētāja komanda iegūs Latgales 2011. gada čempiona titulu zemledus makšķerēšanā.

Pirmo trīs vietu ieguvēji individuālajā vērtējumā katrā posmā tiks apbalvoti ar organizatoru dāvētām balvām, pirmo trīs vietu ieguvēji čempionāta kopvērtējumā saņems medaļas un piemiņas balvas.

Sacensības notiek pēc LMSF zemledus makšķerēšanas sacensību noteikumiem.

Katrs sacensību dalībnieks, atrodoties uz ledus, tikai pats ir atbildīgs par risku un drošības noteikumu ievērošanu.

Čempionāta galvenais tiesnesis — Elgasts Dimants, tiesnesis — Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolas treneris Žanna Kufina.

Sīkāka informācija un sacensību nolikums — Preiļu novada domes mājas lapā www.preili.lv. Kontakttālruni: Elgasts Dimants 26619939; 28757027; Žanna Kufina 29919366.

Čempionāta otrais posms paredzēts 5. martā, tā norises vieta tiks paziņota pēc pirmā posma noslēguma.

Pensionāru klubīnā valda darbīgums

● Preiļu pensionāru klubīnā dāmas jauno gadu iesāka ar optimismu, možu garu un dzīvesprieku. Foto: A.Šņepsts

Ne kupenas, ne sniega sanesumi, zem kuriem mājīgi paslēpies ledus, kas tā vien pūlas paklupināt, ne aukstais vējš nespēja aizkavēt Preiļu pensionāru klubīnā, kas darbojas biedrības «Mūsmājas» paspārnē, biedrus ierasties uz Zvaigznes dienas svinēšanu «Mūsmāju» plašajā, omulīgajā telpā.

Jūs tādas modernas, pārnovadu (luterāņu) tradīcijas pārņēmušas, par Zvaigznes dienu dēvējot svētkus, kas latgaliešiem (katoļiem) 6. janvārī izsenis svinami kā Triju Kēniņu (Kungu) diena, — puspnopietni, puspajokam bildu pensionāru klubīnā vadītājai Terēzijai Krumpānei, vienai no tikšanās organizatorēm un «Novadnieka» ciemos aicinātājām. Esam sanākuši, lai pie neliela svētku galda iesāktu jauno gadu, atbildēja Terēzija Krumpāne. Bet baznīcā iešana būšot nākamajā dienā, — istajā datumā, kad pēc senas leģendas trīs Austrumu gudrie, vadoties pēc jaunās zvaigznes, kas spīdējusi pār Betlēmi, devušies ceļā apraudzīt jaunpiedzimušo Jē-

zus Bērniņu. Sarunā iesaistījās arī sociālā dienesta speciāliste Anitra Sondore, stāstot par to, kas paredzēts programmā — mīklu minēšana, iepazīšanās ar horoskopiem, joki, cienāšanās ar pašu atnestajiem gardumiem, kāju izlocīšana rotaļās. Katrs sagatavojis arī kādu nelielu dāvaniņu izlozei. Svinēšanu palīdzējusi sarīkot arī biedrības «Mūsmājas» projektu koordinatore Rita Kokorīte.

Pie svētku galda pensionāru biedrība pārrunāja arī šogad paredzētās aktivitātes, — notiks dažādi izbraukumi, turpinās darboties senioru deju kopa «Brūklenītes», kas piedalīsies arī Latgales reģiona pensionāru sadancošanās svētkos. Dejotājas lolo kļušu iecerī šogad uzstāties arī ārpus Latvijas robežām.

Bet, atceroties aizvadīto gadu, Terēzija Krumpāne atzina, ka tas bijis patīkams. Pensionāru klubīnā biedri bieži sanāk kopā uz tikšanās, dažādas aktivitātes organizē Rita Kokorīte. Darbojas pensionāru

teātra grupa Annas Brūveres vadībā. Satikšanās pensionāru klubīnā uztur veselību un možu garu, sacīja Terēzija Krumpāne, tā ir iespēja atlikt malā mājas rūpes. Piemēram, «Brūklenītes» uz mēģinājumu sanāk kopā katru trešdienu, bet, ja gatavojas uzstāties, arī pirmdienās. Mums taču jādomā, kā apgērbties, kā aiziet, kā tikties, kā parādīt sevi sabiedrībā, ko pārrunāt, — ar vieglu humora pieskaņu stāstīja klubīnā vadītāja. Viņa veltīja atzīnīgus vārdus arī Preiļu novada domei par to, ka pensionāru klubīnā rīcībā ir savas telpas, ka to uzturēšanas izdevumi tiek segti no pašvaldības līdzekļiem. Turpinās sadarbība ar partneriem Nīderlandē, pagājušajā gadā pabeigts projekts «Mācies dzīvot ar degsmi», kura laikā bija radošas nodarbinātības, kā arī dažādas tikšanās un aktīvākajiem pensionāriem — pat ārzemju braucieni uz Poliju, Lietuvu, Turciju un Spāniju, kas piedalījās kopīgajā projektā.

DAUGAVPILS

Genovefa Grustāne svinēja 111. dzimšanas dienu

5. janvārī Naujenes pagasta Kreipānos ilgdzīvotājas Genovefas Grustānes dzimšanas dienas galdu šoreiz rotāja torte bez svecītēm, jo būtu grūti tajā ievietot visas 111 svecītes.

Apsveicējiem — Naujenes pagasta pārvaldes vadītājam Inārai Miglānei un Naujenes pagasta sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības centra vadītājam Nataļai Škutānei — Genovefa Grus-

tāne ar lielu prieku izstāstīja ilgdzīvošanas recepti: «Jau bērnībā piepildīju ilgas lūgt Dievu un dziedāt baznīcas korī. Cilvēki nedrīkst aizmirst, ka pasaulē ir arī ļaunums, pret kuru var cīnīties tikai ar lūgšanu.» Sirmmāmiņa, izdzirdējusi, ka ar viņu runā arī poliski, savā dzimtajā valodā uzsāka miļāko dziesmu «Preti Visaugstākam».

«Ja man būtu acu gaisma, tad es turpinātu strādāt. Bet gadu jau ir tik daudz, ka atliek vien

Dievam pateikties. Man ir labi bērni, mazbērni, mazmazbērni, kaimiņi, paziņas, arī Naujenes pagasts palīdz. Tas dod prieku. Dzīvoju siltumā, esmu paēdusi, vesela. Drīz pie manis atbrauks priesteris, dos Dieva svētību, būs jādzīvo vien tālāk,» saka Genovefa Grustāne. Naujenes pagasta pārvalde veselības vēlējumiem dāvanā pasniedza 30 latus.

«Latgales Laiks»

● Genovefu Grustāni sveic Naujenes pagasta pārvaldes darbinieces.

KRĀSLAVA

Audējas gādā, lai Indrai ir savs simbols

Deviņdesmitajos gados retais ticēja, ka rajonā reiz atkal kļaudzēs vecmāmiņu stelles un taps krāšņas segas, gridceliņi, spilvendrānas... Tam ticēja talantīgā kultūras druvas kopēja, kultūras valsts inspektore Krāslavas rajonā Rīta Barča (lai vieglas smiltis), kura atrada sev domubiedrus un atbalstītājus Indrā un citur.

Indra izrādījās laimīgā loze. Šodien par Indru var runāt kā par aušanas tradīciju centru, kura pēc padoma un pieredzes var doties audējas no tuvākas un tālākas apkārtnes. Indrā jau notikuši vairāki pasākumi, kur aušanai un

aušanas tradīcijām ierādīta ja ne galvenā, tad ļoti svarīga loma un vieta. Tostarp ir tādi pasākumi, kas veltīti konkrēti aušanai. Daudziem noteikti spilgtā atmiņā, kā Indra plaši atzīmēja auzamo stēļu 100 gadu jubileju. No pēdējiem projektiem jāatzīmē «Tradicionālo prasmju skola», kuru realizējot, audējas rādīja un stāstīja interesentiem, kā aust skalu dekus. Lāva arī pašiem izmēģināt roku.

Par Indras audējām, aušanu un visu, kas to apvij, var stāstīt daudz un ilgi. Dzīvē tā iekārtots, ka attīstībai nepieciešama savstarpēja mijiedarbība. Indras audējas gadiem audušas skalu dekus un nav pamanījušas, ka

viņu izstrādājumos dominē mīlestības un piedošanas, draudzības un veiksmes simbols — roze. Latvijā rozēs augušas vienmēr — tā ir mežrozīte. Par rozi tiek dziedāts latviešu tautasdziesmās, rožu motīvi atrodami tautastērpos. Uz šo faktu — rozi segās — Indras audējām norādījuši tūristi.

«Mums šogad bija daudz tūristu, pašas kaut kā nemanījām, ka mūsu darbos ir tik daudz rožu,» turpina Indras tautas nama vadītāja, audēja Anžela Kuzminska. «Tūristi mums jautāja, vai Indrai ir savs ģerbonis vai kāds cits simbols, un ieteica izmantot rozi. Mums šī ideja iepatīkās. Savā un visu audēju vārdā gribu lūgt ļau-

dim piedāvāt mums katrā pašā zīmēt, austu, adītu, tamborētu rozi, kas var būt dažāda gan izskata, gan krāsu, gan izpildījuma ziņā. Galvenais, lai tā būtu roze. Tas jāizdara līdz Lieldienām, kad Indrā ir ielānāta jaunās izstāžu zāles atklāšana. Pasākuma laikā tiks organizēta darbu izstāde, katrs, kurš atnāks uz zāles atklāšanu, varēs nobalsot par to rozi, kas viņam vairāk patīk, tu vāka sirdij un dvēselei. Tālāk pie darba ķersies mūsu mākslinieki, kuri piedāvās savas skices tam, kā rozi noformēt par Indras simbolu. Lūk, tādi ir mums lieli plāni!»

«Ezerzeme»

● Viena no Indras rokdarbnieču darinātajām rozēm.

MADONA

Silda un vieno rakstaini dūrainiši

Madonas Valsts ģimnāzijas 12.c klase liecību izsniegšanas dienā svinēja dubultsvētku — jaunieši varēja būt gandarīti par paveikto pirmajā mācību pusgadā, un kā sveiciens dzimšanas dienā viņiem tika dāvāts dūrainu pārtis. Kā radās ideja par tik brīnišķīgu dāvanu un kur tika ņemta šīs idejas izpildītāja, pastāstīja 12.c klases audzinātāja Inga Sneidere.

— Savai audzināmajai klasei parasti cenšos ieteikt oriģinālu dāvanu, ko pasniedzam cits citam dzimšanas dienā, — stāstījumu iesāka Inga.

— Grietas, lai dāvana būtu paliekoša un paliktu piemiņā katram. Iepriekšējai klasei, piemēram noorganizējam T-krekus ar apdruku «Es no bēciem», bet man tika krekliņš ar apdruku «Bēču mamma». Kad parādīju savu T-krekli tagadējai audzināmajai klasei, 12. c klases skolēni atzina, ka viņiem šādu krekli mājās ir daudz, neko tādu vairs nevēloties. Bijām spiesti domāt citu variantu. Radās ideja par kafijas krūzīti ar klases uzrakstu, bet arī to jauniešiem nekārojās. Vēl bija variants par svecēm, un tad nāca mans priekšlikums par cimdiniem. Jā, kādam bija ideja par vilnas zeķēm ar ieadītu musturi «12.c», bet, tā kā zeķes ieauj zābakos un tās nav pamanāmas, palikām pie cimdiniem. Tuvojās ziema, un visiem tas bija pa prātam.

Istajā datumā dāvanu jubilāram uzdāvināt nevarējām, tāpēc vienojāmies, ka visa klase, mani ieskaitot, šī gada dzimšanas dienas svinēsīm liecību izdošanas reizē. Oktobra sākumā sarunājām vecmāmiņu,

● Žetonu vakarā 12.c klase uzstāsies ar priekšnesumu, kurā izmantos skaistos Edītes Eglītes (attēlā pirmajā rindā pirmā no kreisās) adītos cimdus.

kas mūsu pasūtījumu apņēmas īstenot. Skolotāja atcerējās, ka iesākumā klasē bija izsludināts tāds kā adītāju konkurss, kad tika apzinātas visas vecmāmiņas, kas darbu varētu paveikt.

— Padomā bija trīs vecmāmiņas, — atklāja Inga Sneidere. — Viena no viņām, tādu daudzumu padzirdot, negribēja apņemties un pašsaprotami atkrita, palika divas kandidatūras. Diemžēl Ievas vecmāmiņa saslima, līdz ar to palika tikai viena vecmāmiņa, kas bez ierunām un kurnēšanas uzņēmas veikt lielo darbu. Tā ir Edīte Eglīte, mana audzēkņa Edgara vecmāmiņa no Bērzaunes. Bijām izdomā-

juši samērā vienkāršu rakstu: melni cimdini, kuriem uz plaukstas ar baltu dzīparu ieadīts uzraksts «12.c». Vecmāmiņa, mūsu pasūtījumu saņemot, izdomāja daudz sarežģītāku ornamentu ar gadskaitļiem un skaistiem rakstiem. Viņas piedāvātajam izsmalcinātajam variantam ar prieku piekritām. Cimdi tika adīti divu mēnešu garumā.

Uz jautājumu, vai cimdini tiek valkāti vai glabāti jaukai piemiņai, Inga atbildēja:

— Norunājām, ka visi tos valkāsim, bet žetonu vakarā, kas mums ir īpašs atskaites punkts, klases priekšnesumā iesaistīsim rakstainos cimdinus. Tā labāk varēsīm

parādīt savu kopības izjūtu, kāda ir 12.c klasei.

Ejot vecgadā pa Madonu, skolotāja jau esot pamanījusi meitenes, kas cimdiniņus nēsā.

— Es pati arī tos velku, — neslēpa Inga. — Cimdi ir ļoti silti, tikai grūti pastūrēt mašīnu, jo uz stūres slid rokas. Stūrēšanai vadāju līdzī citus cimdus, bet staigāšanai pa lauku izmantoju šos dūrainus.

Cimdi ir no aitas vilnas, dziļu sagādāja Edīte Eglīte. Pati to nopirka, piemeklēja rakstus, nāca uz skolu parādīt paraudzīņus. Tā kā trim meiteņēm plauksta ir mazāka par standartmēru, trīs pāriši tika adīti mazākam izmēram.

Uz jautājumu, kā klase pateicās čaklajai adītājai, skolotāja pastāstīja:

— Bija ļoti jauks pasākums, kura laikā ēdām gardu kūku un klausījāmies vecmāmiņas stāstījumā. Savācām arī simbolisku naudiņu. Pērn tirdziņā pie «Lido» es pati dūrainiņus nopirku par 16 latiem, vecmāmiņa bija ar mieru par pārti saņemt trīs latus. Tad nu maksājām katrs piecus latus un asinsritei vēl balzāmiņu. Parasti liecību izsniegšana ir samērā vienkāršs pasākums, šoreiz mums bija tik daudz darbību ar cimdiniem, ka izpalika pat skolotājas uzruna.

Taujāta par klases sekmēm pirmajā pusgadā, audzinātāja atklāja:

— Liecības ir labas, klasē ir astoņi skolēni, kam liecībā nav zemākas balles par septiņām. Nesekmīgu jauniešu 12.c klasē nav.

«Stars»

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Jaungada brīvdienās reģistrē zādzības un ģimenes skandālus

Latgales reģiona pārvaldes teritorijā Jaungada brīvdienās reģistrēti 189 dažādi notikumi, pieņemti 2157 telefona zvani. Kā informē pārvaldes priekšnieka palīdze Inguna Pužule, brīvās dienas bijušas samērā mierīgas. Pārsvarā reģistrētas zādzības no dzīvokļiem (tādas bijušas sešas). Nav bijis ne laupīšanu, ne slepkavību. Policijas darbiniekiem nācies palīdzēt risināt arī sešus ģimenes skandālus. Pastiprinātais policijas darbinieku skaits svētku dienās devis pozitīvus rezultātus. Reģistrēti tikai 23 ceļu satiksmes negadījumi, kuros nebija ne cietušo, ne bojā gājušo. Par ceļu satiksmes notikumu pārkāpumiem sastādīti 149 protokoli, no tiem 55 protokolus saņēmuši gājēji un 11 autovadītāji par transportlīdzekļu vadīšanu alkoholisko dzērienu ietekmē.

Ienāca garāžā sasildīties un saindējās ar izplūdes gāzēm

2. janvārī ap pusdienlaiku Daugavpilī kādā garāžā Tukuma ielā atrasts 1945. gadā dzimis vīrietis, kurš bija saindējies ar automašīnas izplūdes gāzēm. Policija informē, ka vīrietis tika nogādāts slimnīcā, taču mediķiem cietušo neizdevās glābt un viņš medicīnas iestādē nomira. Kā noskaidrots, svešo vīrieti, saļimušu uz soliņa, savā garāžā atrada tās saimniece, kad atgriezās pie automašīnas, kuru pirms laika bija iedarbinājusi, lai uzsilst dzinējs. Svešinieks acimredzot bija iegājis aizvērtajā garāžā, lai sasildītos.

Ietrenējušies ātrajās zādzībās

31. decembra vakarā Daugavpilī, Stacijas ielā, kādā degvielas uzpildes stacijā ieskrēja trīs jaunieši un, ātri paķerot no

plauktiem vieglos alkoholiskos dzērienus, metās bēgt. Nekur tālu puiši netika, jo turpat uzpildes stacijas tuvumā viņus aizturēja patruļdienesta darbinieki un ar nozagtajām precēm nogādāja policijā. Tur atklājās, ka aizturētie — viens dzimis 1988. gadā, bet divi 1992. gadā — jaunieši ir tie paši, kuri īsi pirms Ziemsvētkiem līdzīgā veidā apzaguši kādu kosmētikas veikalu pilsētas centrā. Par abām zādzībām turpinās izmeklēšana.

Sniegta palīdzība sprāgstošas petardes upurim

Pašā vecā gada nogalē, 31. decembrī, ap pulksten 21.40 Daugavpils slimnīcā pēc medicīniskās palīdzības griezās kāds 1963. gadā dzimis vīrietis. Mediķi viņam konstatēja plēstu brūci plaukstā. Cietušais ārstiem paskaidroja, ka traumā guvis, sprāgstot petardei.

Policijas darbinieki sākuši pārbaudi, lai noskaidrotu traumas gūšanas apstākļus.

Rūdītais zaglis ņēma divieļus, švammes un atkritumu maisiņus

Gadu mijā Rēzeknes novada Maltas pagastā kāds zaglis, izsītot durvju stiklu, iekļuva veikalā un nozaga ne vien dažādus alkoholiskos dzērienus, bet arī trīs divieļus, 10 švammes un 50 atkritumu maisiņus.

Kā informē policijas pārstāve, pēc izsaukuma saņemšanas uz notikuma vietu nekavējoties devās policija. Operatīvo pasākumu rezultātā policisti ātri vien nonāca uz pēdām zaglim, kurš kādā tuvējā ielā draugu kompānijā jau baudīja nozagtos dzērienus. Aizturētais, 1973. gadā dzimis vīrietis, izrādījās agrāk jau divas reizes sodīts. Tagad viņu gaida kriminālatbildība

pēc Krimināllikuma 175. panta 3. daļas — par zādzību, ja tā izdarīta, iekļūstot telpā.

Gada pēdējā diena bijusi liktenīga trim cilvēkiem

31. decembra rīts izrādījies liktenīgs trim cilvēkiem, kuri tā arī nav sagaidījuši Jauno gadu, ziņo policija.

31. decembrī no rīta Balvos, Kalna ielā, atrasts 1950. gadā dzimušas sievietes liķis. Sākotnējā informācija liecina, ka sieviete, visticamāk, nosalusi, taču precīzu nāves iemeslu varēs uzzināt pēc tiesu medicīniskās ekspertīzes.

Tāpat 31. decembra rītā Ludzas novada Istras pagasta Konecpolē atrasts 1956. gadā dzimušas vīrieša liķis. Tās pašas dienas rītā Ludzas novada Nirzas pagastā atrasts miris 1946. gadā dzimis vīrietis. Abos gadījumos ir pamatotas aizdomas, ka vīrieši gājuši bojā nosalstot. Policija pārbauda nāves apstākļus.

Vēl viens nosalušais — Liksnas pagastā

4. janvāra rītā Daugavpils novada Liksnas pagastā uz lauka tika atrasts 1952. gadā dzimušas sievietes liķis. Arī šajā gadījumā, visticamāk, sieviete nosalusi. Precīzu nāves iemeslu policija uzzinās pēc tiesu medicīniskās ekspertīzes veikšanas.

Ozolaines pagastā nozaga seglus, Vārkavā — zirgu

4. janvāra naktī Rēzeknes novada Ozolaines pagastā no zirgu stalla garnadzis nozadzis divus seglus. Stali ļaundaris iekļuvis, uzlauzot logu. Īpašniekiem nodarīts materiālais zaudējums aptuveni 1000 latu apmērā. Par pastrādāto zādzību policija uzsākusi kriminālprocesu.

Tajā pašā dienā policijā ar iesniegumu griezās kāds Vārkavas novada Vārkavas pagasta Spūļu iedzīvotājs, viņam pazudis

brūns zirgs. Policijas pārstāvji aicina, ja jūsu rīcībā ir kāda informācija par šo gadījumu, ziņot par to, zvanot pa tālruni 65302800.

Automašīnai uzkrita sniegs un ledus

3. janvārī Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā, kādai Toyota Land Cruiser markas automašīnai no ēkas jumta uzgāzās sniegs un ledus. Negadījuma rezultātā tika sabojāta automašīnas virsbūve. Auto bija novietots nama pagalmā.

Novēršot augstsprieguma līnijas bojājumu, gāja bojā cilvēks

Policija informē, ka 4. janvārī Livānu novada Turku pagasta teritorijā, veicot augstsprieguma līnijas attīrīšanu no kokiem, 1965. gadā dzimušam vīrietim uzkrita koks. No gūtajām traumām vīrietis notikuma vietā gāja bojā.

Par notikušo policija uzsākusi kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 13. nodaļas (par noziedzīgu nodarījumu pret personas veselību), nozīmējusi tiesu medicīnisko ekspertīzi. Pārbaudi veic arī Valsts darba inspekcija.

Neuzbrauca kalnā un izraisīja avāriju

4. janvārī ap pulksten 10.00 Krāslavas novada Ūdriņu pagasta teritorijā automašīnas Audi 80 vadītājs taisnā ceļa posmā, braucot uz kalnā, netika galā ar auto vadību, iestūrēja pretējā virziena kustības joslā un izraisīja sadursmi ar pretim braucošo automašīnu Toyota Avensis. Abu auto sadursmē dažādas traumas guvuši divi cilvēki. Policija uzsākusi izmeklēšanu.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Zemessardzes karavīri pērn iznīcinājuši 4739 sprādzienbīstamus priekšmetus

2010. gadā Zemessardzes 54. Inženiertehniskā bataljona Nesprāgušas municijas neitralizēšanas (NMN) rotas karavīri Latvijas teritorijā iznīcinājuši 4739 sprādzienbīstamus priekšmetus, informē 3. Zemessardzes novada štāba Civilmilitārās sadarbības speciāliste Kristiāna Štrāle.

Karavīri bija 858 izsaukumos uz dažādām Latvijas vietām. Visvairāk izsaukumu bija Rīgā — 59.

Visbiežāk atrasti un neitralizēti artilērijas lādiņi — 2586 vienības. Iznīcinātas arī 1532 mīnmetēja mīnas, 427 pretkājnieku granā-

tas, 64 raķetes, 49 aviācijas bumbas, 46 prettanku granātas, 20 prettanku mīnas un 15 pretkājnieku mīnas. Neitralizētas arī 17 980 strēlnieku municijas vienības.

Kā jau ziņots iepriekš, 2009.

Iedzīvotāju ievēribai!

Nacionālie bruņotie spēki (NBS) lūdz iedzīvotājus būt uzmanīgiem un atrastos sprādzienbīstamos priekšmetus neaiztikt. Vieta, kurā tie atrasti, iespēju robežās jānozogo, jāiezmē un par atradumu jāziņo tuvākajā policijas nodaļā vai pa telefonu 112. Pēc informācijas saņemšanas uz notikuma vietu dosies NMN speciālisti, kas atrastos priekšmetus neitralizēs.

gadā NMN rotas karavīri Latvijas teritorijā iznīcināja 6097 sprādzienbīstamus priekšmetus. 2008. gadā — 7973, savukārt

2007. gadā — 4539.

Sprādzienbīstamus priekšmetus atrod arī ziemā. Piemēram, pagājušā gada decembrī uz Lie-

pājas metalurgu tika atvesti vairāk kā 2000 kara laika šāviņi, kurus pagājušajā nedēļā neitralizēja NMN vads, kas atrodas Saldū.

Ziemā var būt bīstami meža darbi, piemēram, ugunsgrēku likvidācija mežos, kuros notikušas kaujas. Arī būvniecības un remontdarbos ir iespējama fiziska iedarbība attiecībā pret sprādzienbīstamu priekšmetu.

VUGD aicina tīrīt ielas, ceļus, pagalmus un uzmanīties, dedzinot sveces

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) aicina pašvaldības un namu apsaimniekotājus parūpēties par savlaicīgu ielu, ceļu un namu pagalmu attīrīšanu no sniega, lai operatīvais transports varētu nokļūt līdz notikuma vietai.

VUGD preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā speciāliste Viktorija Šembele, atsaucoties uz dienesta reģionālo brigāžu komandieru teikto, uzsver, ka visgrūtāk ir piekļūt viensētām, kuras atrodas atstatu viena no otras, mežu tuvumā un

tālu no pašvaldību centriem. VUGD Latgales reģiona brigādes Priekuļi daļas komandieris Dzintars Cvilikovskis teic, daudzviet ceļi laukos ir tā aizputināti, ka brauktuves malas nemaz nevar redzēt. Automašīnai atliek tikai nobraukt pusmetru malā un tā iestieg.

Sekmīgu ugunsgrēku dzēšanu šobrīd apdraud arī apgrūtinātā piekļuve dabīgajam ūdens ņemšanas vietām un hidrantiem. Pilsētās hidranti ir apledojuši, tūrot tiem virsū ir uzstūmsts sniegs, tādējādi apgrūtinot un paildzinot laiku, kamēr VUGD darbinieki var pieslēgties ūdenim. Savukārt

dabīgās ūdens ņemšanas vietas — upes, ezeri, diķi — ir klāti ar sniega un ledus kārtu. Dz. Cvilikovskis informē, ka par šiem jautājumiem pagājušajā nedēļā notikušajā sanāksmē runāts ar pašvaldību vadītājiem un atbildīgajiem dienestiem. Piemēram, Priekuļos par hidrantu atbrīvošanu no sniega atbildīgs ir SIA «Priekuļi saimnieks». Lai gan sētniekiem un komunālajam dienestam darba tāpat ir daudz, tomēr jānodrošina piekļuve ūdens ņemšanas vietām, lai katrā dzīvojamā namu masīvā svarīgākie hidranti tomēr būtu atbrīvoti no sniega kaudzēm un ugunsdzēsēji vajadzības

gadījumā tur varētu netraucēti paņemt ūdeni. Uzņēmums to sola nodrošināt (atbilstoši kartēm ar hidrantu atrašanās vietām) saskaņā ar «Ugunsdrošības noteikumu» 156. pantu, kas paredz, ka «ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas ierīko tā, lai ugunsdzēsības tehnika varētu ņemt ūdeni jebkurā gada laikā». Tajos objektos, kur ir savas ūdens ņemšanas vietas, par piekļuvi atbildīgi objektu īpašnieki.

Kritiska situācija šobrīd veidojas daudzdzīvokļu māju pagal-

mos, kur neapdomīgi novietota privātā autotransporta dēļ nevar pienācīgi iztīrīt pagalmus, tāpēc operatīvajam transportam nav iespējams iebraukt un sasniegt notikuma vietu.

Dzintars Cvilikovskis aicina visus iedzīvotājus šobrīd būt ļoti uzmanīgiem un apstākļos, kad ir elektropadeves traucējumi un daudzi izmanto degošas sveces, rūpīgi sekot situācijai, neatstāt tās bez uzraudzības. Tāpat jāuzmanās krāsnīs un plītīs, jāiztīra skursteņi.

REKLĀMAS, SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBA

Preiļu novada dome 18. janvārī aicina iedzīvotājus uz tikšanos ar domes deputātiem

Preiļu novada dome 18. janvārī aicina novada iedzīvotājus uz tikšanos ar domes vadību, deputātiem un iestāžu vadītājiem.

Sapulces notikumi:

- plkst. 10.00 – Aizkalnes pagasta pārvaldes zālē,
- plkst. 12.00 – Pelēču pagasta kultūras nama zālē,
- plkst. 14.00 – Saunas tautas nama zālē,
- plkst. 16.00 – Salas pamatskolas zālē,
- plkst. 18.00 – Preiļu Kultūras nama zālē.

Gaidām jūsu ierosinājumus un priekšlikumus domes darba pilnveidošanai!

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29464321.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas. Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26142514, 20238990.

Pārdod

AUDI A6 (1994. g. izl., 2,6, universāls, sudraba krāsā, jauna TA, riepas, signalizācija). T.28382048;

FORD MONDEO (1995. g. izl., 1,8, TA, universāls) vai maina. T.26310334;

MAZDA 626 (1996. g. izl., 1,8 l, violetā met. krāsā, el. pakete, kondicionieris, TA līdz 14.11.2011., ideālā tehniskā stāvoklī, Ls 1290, piedāvāt variantus). T.29275858;
OPEL VECTRA (1995. g. izl., labā stāvoklī). T.26517549;
VW PASSAT (1993. g. izl., dīzelis, ķiršu krāsā, TA līdz 12.2011.). T.27876886, 26331038.

20. janvārī Dr. Ints Ūdris

SIA „Veselības centrs 4”,
BALTIJAS VĒNU KLĪNIKAS
vadošais speciālists, asinsvadu
ķirurgs, flebologs,
pieņems privātpoliklīnikas telpās,
Raiņa bulv. 7, Preiļos.
Konsultācija + kāju vēnu
sonogrāfija – Ls 25.
Pieraksts pa tālruni 65324393.

Kreditēšana pret nekustamā īpašuma ķilu.

Tālr. 25441183, 28609904.

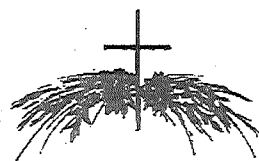
Meklē darbu

Sieviete meklē darbu tirdzniecībā, izskatītu arī citus piedāvājumus. Tālr. 29206925.

**Spero SK
veic pakalpojumus sniega
tīrīšanā no jumtiem.**

Tālr. 29419522.

Paliks tavš darbīgais gājums —
Tik auglīgu mūžu neizdzēš riets,
Caur kokiem un bērniem būs
turpinājums
Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.
Lai mūsu klusa un patiesa
līdzjūtība palīdz pārvarēt sāpju
smagumu Teklai ar ģimeni,
TĒI smiltajā aizvadot.
Rudzātu vidusskolas kolektīvs

Kad iet uz frizētavu

Sākums 11. lappusē

Cilvēki to zina jau gadsimtiem ilgi, un to pastāvīgi apstiprina arī prakse. Tā kā esam jau secinājuši, ka matiem piemīt zināma burvestība, tad arī šo noteikumu uzskatīsim par mazu burvestību. Tomēr vienu izskaidrojumu varam atrast: atcerieties, cik biezas, kuplas krēpes ir Lauvam. Bet Jaunavai — brīnišķīgi garī mati. Vai gribat, lai arī jums tādi būtu? Apgrīziet matus tikai šajās dienās. Ja ir grūti sagaidīt brīdi, kad Lauvas vai Jaunavas diena sakrīt ar pilnmēnesi, ejiet uz frizētavu Lauvas vai Jaunavas dienā augoša mēness laikā.

Vēža un Zivju dienās frizētavu apmeklēt nekādā ziņā nedrīkst. Un arī to daudzi cilvēki ir pārbaudījuši praksē: mati šajās dienās ir nepaklausīgi, ar tiem netiek galā pat visbrīnišķīgākais meistars, griezumš nepadodas, sasuka iznāk bezformīga. Vēl vairāk — šajās dienās nedrīkst pat mazgāt matus un lietot matu kopšanas līdzekļus. Protams, sukāt matus var un vajag katru dienu. Taču visdažādākos matu barošanas un stiprināšanas līdzekļus, ja gribat, lai mati būtu spēcīgi un veseli, lietojiet tikai augoša mēness vai pilnmēness laikā un

pavisam ideālā variantā — Lauvas un Jaunavas dienās.

Varbūt būsiet ievērojušas divainu likumsakarību: kad mums ir nepieciešams par katru cenu labi izskatīties un mēs skrienam uz frizētavu, piemēram, pirms kāda svarīga notikuma, parasti no turienes iznākam vilušās. Pārņakušas mājās, bāžam galvu zem krāna, bet pēc tam cenšamies kaut ko uzburēt, taču lielākoties paliekam neapmierināti. Vai jums tā ir gadījies? Turpretī, ja aizejam uz frizētavu tāpat vien, bez kādas īpašas vajadzības, kad nekādas svinības nav gaidāmas, viss izdodas ļoti labi. Pat kļūst žēl: kāpēc tieši šodien, kad padevusies tik brīnišķīga sasuka, nav jāiet ne uz kāzām, ne uz dzimšanas dienas svinībām, ne uz restorānu! Parasti mēs to piedēvējam sviestmaizes likumam, saskaņā ar kuru, kad kaut kas ir ļoti vajadzīgs, tas nekad neizdodas, bet, kad bez tā varētu iztikt, noteikti izdodas.

Istenībā viss ir daudz vienkāršāk. Kad ejam uz frizētavu nepieciešamības spiesti, to darām tajā dienā, kad šī nepieciešamība rodas, un ļoti bieži tā izrādās neveiksmīga diena. Kad izlemjam turp doties tāpat vien, paši to nenojaušot, paklausām intuīcijai,

kura pasaka priekšā: ej uz frizētavu, šodien ir piemērota diena!

Vairums no mums matus tā īsti kopt nemāk. Par nepieciešamību tos kopt atceramies tikai tad, kad ar matiem rodas problēmas: tie kļūst trausli un lūst, taukojas vai izkrīt. Lietojot pareizu uzturu un rūpējoties par dvēseles harmoniju, jo tieši tā ir veselības pamats, mēs saviem matiem lielā mērā atvieglojam dzīvi. Ja vēl tos laikā apgrīzējam un vajadzīgajās dienās kopjam, mati burtiski acīm redzami kļūst biežāki, elastīgāki, sāk spīdēt, proti, iegūst visas veselīgu matu pazīmes. Taču par matiem ir jārūpējas regulāri, jāgādā, lai tie saglabātu normālu tonusu. Šai nolūkā jāievēro vairāki noteikumi.

Pirmais. Vasarā noteikti sargājiet matus no saules, īpaši tūlīt pēc peldēšanas jūrā. Jā, jūras ūdens savienojumā ar sauli dod neparastu efektu — mati izballo, bet uz iedegušas ādas fona tas izskatās efektīgi. Taču pēc kāda laika šādi mati kļūst trausli, blāvi, līdzīgi pakulām. Ja vēlaties iegūt izballojušu matu efektu, labāk ejiet uz frizētavu, lai jums prasmīgi tos izbalina, nevis nesaudzīgi dedziniet matus saulē.

Otrais. Nelietojiet pārāk karstu fēnu un nemazgājiet matus pārāk

karstā ūdenī — tas bojā matu struktūru. Pēdējai skalošanai pēc mazgāšanas jālieto vēss ūdens.
Trešais. No rītiem un vakaros

rūpīgi ķemmējiet matus vismaz piecas minūtes.

No "Mēness kalendārs ikdienas dzīvei"

NODERĪGI

Kā noteikt medus kvalitāti

Pēc krāsas

Katrai medus šķirnei ir sava, tikai tai raksturīga krāsa. Pļavu ziedu medus ir gaiši dzeltens, liepu ziedu — dzintardzeltenš, ošu medus — dzidrs un caurspīdīgs gluži kā ūdens, bet griķu medus ir dažādos brūnos toņos. Tīrs medus bez piemaisījumiem, lai kādā krāsā tas arī būtu, parasti ir dzidrs.

Medus, kam ir kāds piejaukums (cukurs, cieta u.c.), ir duļķains, un, rūpīgāk ieskatoties, tajā var pamanīt nosēdumus.

Pēc aromāta

Tīrs medus izceļas ar smaržīgu, ne ar ko nesalīdzināmu aromātu. Medum, kam piejaukts cukurs, aromāta nav, bet tā garša vairāk līdzinās stipri saldām cukurūdenim.

Pēc stingrības

Medu var pārbaudīt, arī iegremdējot tajā tievu kociņu. Ja medus ir īsts, izņemot kociņu, tas stiepsies līdzī tievā garā nepārtauktā strūklīnā, bet, kad šis pavediens pārtrūks, tas noslidēs atpakaļ, izvei-

dojot medus virskārtā vispirms tādu kā tornīti, bet pēc tam vienmērīgi izlīdzināsies. Toties neists medus uzvedīsies kā līme: pilēs un bagātīgi tecēs lejup, veidojot šlakatas.

Pēc konsistences

Īstam medum tā ir smalka un maiga. To var viegli parvēt pirkstos, un tas ātri iesūcas ādā, ko nekādi nevar teikt par neistu medu. Falsificētam medum struktūra ir rupja, un, paberžot to pirkstos, veidojas kunkuliši.

Vai medum ir piemaisījumi

Papīram, kas labi uzsūc mitrumu, jāuzpilina pāris pielienu medus. Ja tie izplūst un izsūcas cauri papīram — medus nav īsts. Vēlams arī pārbaudīt, vai medum nav pievienota cieta. Lai to izdarītu, glāzē ieliek nedaudz medus, aplej ar verdošu ūdeni, samaisa un atdzesē. Pēc tam šķīdumā iepilina dažus pilienus joda. Ja šķīdums iekrāsosies zilganā krāsā, tātad cietes klātbūtne medū diemžēl eksistē.